

HET VERLOOP VAN DE SOCIAALECONOMISCHE INDICATOREN EN DE CONJUNCTUUR IN WEST-VLAANDEREN

-

OPMAAK JULI 2020

INHOUD

| | <u>Blz.</u> |
|---|-------------|
| 1. WERKLOOSHEID | 3 |
| 2. WERKAANBIEDINGEN..... | 8 |
| 3. TIJDELIJKE WERKLOOSHEID | 11 |
| 4. VERGUNDE WONINGEN | 14 |
| 5. OMZET EN INVESTERINGEN | 17 |
| 6. STARTERS | 20 |
| 7. FAILLISEMENTEN EN VERLOREN JOBS..... | 23 |
| 8. INSCHRIJVINGEN VAN PERSONENWAGENS | 27 |
| 9. ELEKTRICITEITSVERBRUIK..... | 29 |
| 10. CONJUNCTUURINDICATOR VAN DE NATIONALE BANK | 31 |
| 11. OVERZICHTSTABEL VOOR WEST-VLAANDEREN EN HET VLAAMSE GEWEST..... | 33 |
| 12. BESLUIT | 35 |

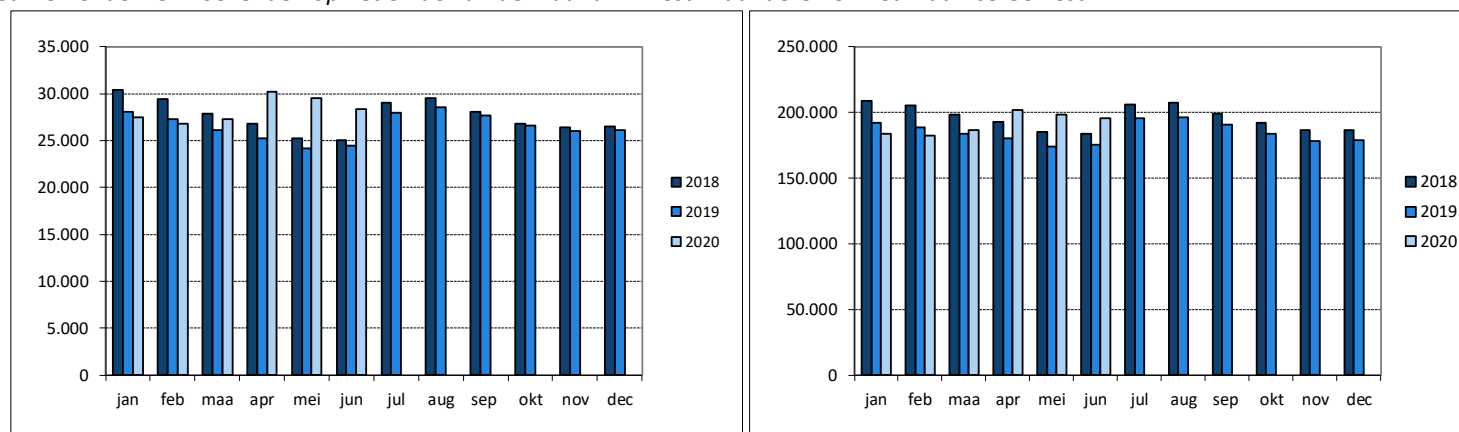
1. WERKLOOSHEID

BRON: VDAB, RVA

Cijfers tot en met juni 2020.

Indicator: totaal aantal werklozen¹

Figuur 1: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|---------------------------------------|--|
| Juni 2020 | Aantal: 28.377 +15,9% op jaarbasis | Aantal: 195.680 +11,8% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2020 | +19,3% op jaarbasis | +12,5% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | +0,1% op jaarbasis | -2,2% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | -1,2% op jaarbasis | -4,3% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | -2,9% op jaarbasis | -4,8% op jaarbasis |

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Na een beperkte toename in maart volgden in april en mei en in iets mindere mate juni 2020 sterke toenames op jaarbasis van het aantal werklozen. Daardoor telde *West-Vlaanderen* in het tweede kwartaal van 2020 19,3% meer werklozen dan in het tweede kwartaal van 2019.

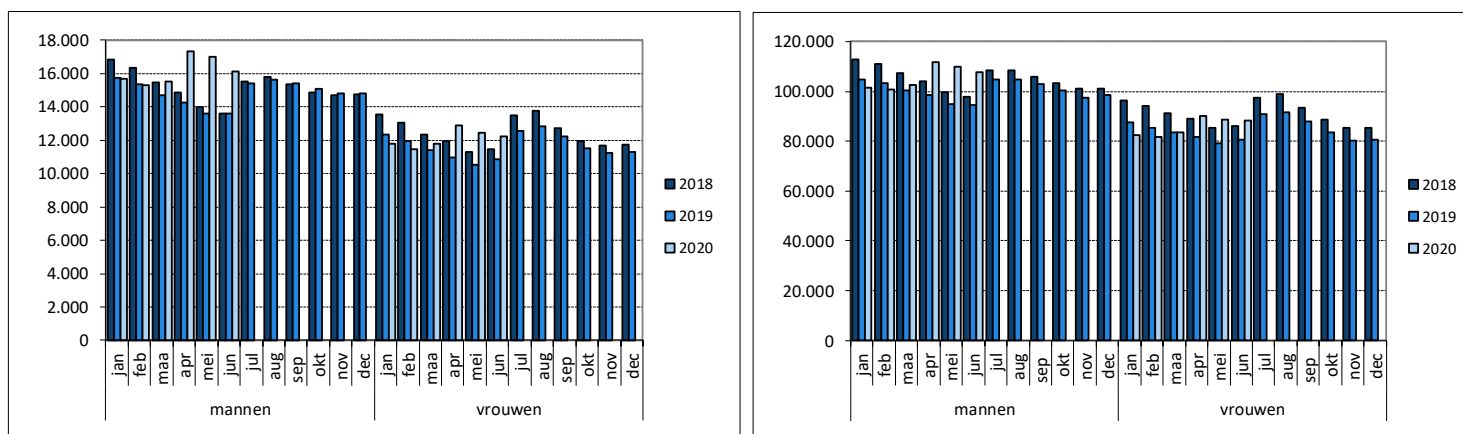
¹ Onder werklozen wordt verstaan: het aantal niet-werkende werkzoekenden. Zij vertegenwoordigen het bij de VDAB ingeschreven arbeidsmarktpotentieel. In deze groep zijn onder meer de schoolverlaters, de vrij ingeschrevenen en een zeer diverse restgroep (met daarin de tijdelijk geschorsten) opgenomen. Een nadeel is wel dat de oudere werklozen met vrijstelling van inschrijving als werkzoekend niet zijn opgenomen.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardige evolutie. De toename in het tweede kwartaal van 2020 (+12,5% op jaarbasis) was kleiner dan in West-Vlaanderen.

Deze toenames zijn het gevolg van de uitbraak van COVID-19 en de maatregelen die volgden om het virus in te dijken. Zo werden onder andere veel contracten van uitzendkrachten stopgezet. De tijdelijke werkloosheid zit niet in deze cijfers vervat (cfr. blz 11).

Indicator: aantal werklozen naar geslacht

Figuur 2: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden op het einde van de maand naar geslacht in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | | VLAAMS GEWEST | |
|-------------------|---------------------------------------|---------------------------------------|--|--------------------------------------|
| | Mannen | Vrouwen | Mannen | Vrouwen |
| Juni 2020 | Aantal: 16.143 +18,5% op jaarbasis | Aantal: 12.234 +12,7% op jaarbasis | Aantal: 107.538 +13,7% op jaarbasis | Aantal: 88.142 +9,5% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2020 | +21,7% op jaarbasis | +16,1% op jaarbasis | +14,2% op jaarbasis | +10,5% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | +1,6% op jaarbasis | -1,8% op jaarbasis | -1,1% op jaarbasis | -3,5% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | +0,9% op jaarbasis | -3,7% op jaarbasis | -3,0% op jaarbasis | -5,8% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | -0,4% op jaarbasis | -5,8% op jaarbasis | -3,2% op jaarbasis | -6,6% op jaarbasis |

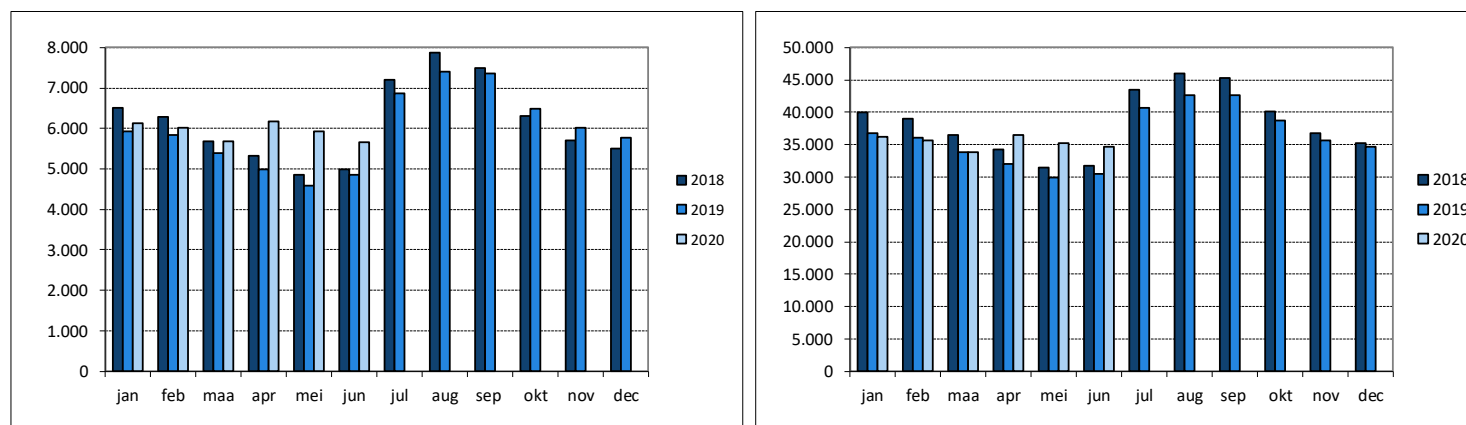
Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In *West-Vlaanderen* was er in het tweede kwartaal van 2020 bij zowel mannen als vrouwen een sterke toename op jaarbasis van het aantal werklozen. Bij de mannen was de toename op jaarbasis groter dan bij de vrouwen.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld. De toenames in Vlaanderen zijn zowel bij de mannelijke als de vrouwelijke werklozen kleiner dan in West-Vlaanderen.

Indicator: aantal jeugdwerklozen

Figuur 3: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden jonger dan 25 jaar op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | | VLAAMS GEWEST | |
|-------------------|--------------------------------------|--|---------------------------------------|--|
| Juni 2020 | Aantal: 5.669 +16,8% op jaarbasis | Aandeel in totaal: 20,0% +0,1%punt op jaarbasis | Aantal: 34.677 +13,9% op jaarbasis | Aandeel in totaal: 17,7% +0,3%punt op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2020 | +23,0% op jaarbasis | | +15,2% op jaarbasis | |
| Kwartaal 1 - 2020 | +3,9% op jaarbasis | | -1,0% op jaarbasis | |
| Kwartaal 4 - 2019 | +4,3% op jaarbasis | | -2,7% op jaarbasis | |
| Kwartaal 3 - 2019 | -4,2% op jaarbasis | | -6,5% op jaarbasis | |

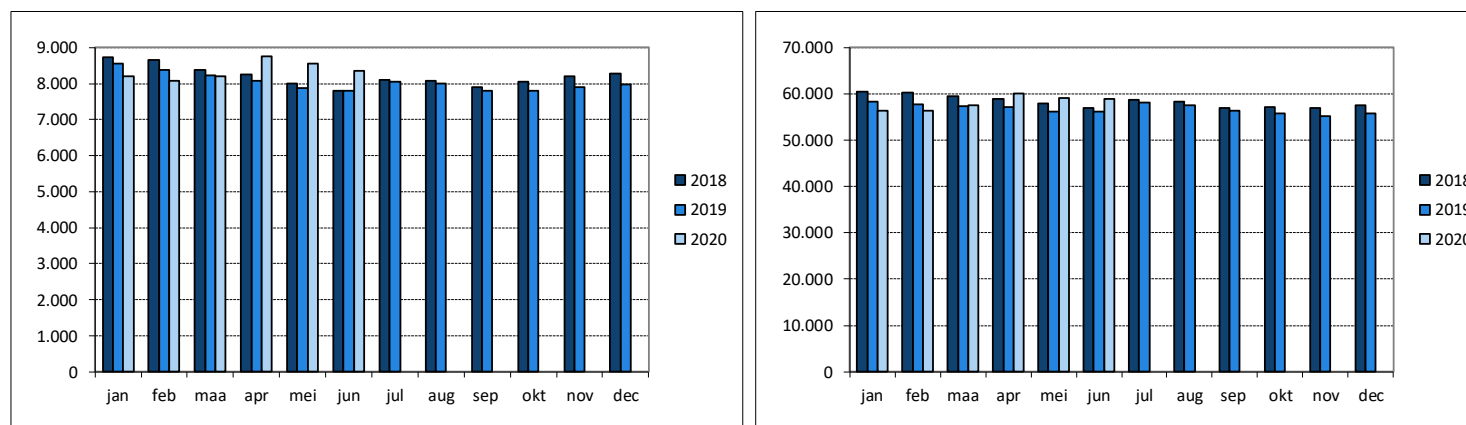
Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Het aantal jeugdwerklozen steeg in *West-Vlaanderen* in het tweede kwartaal van 2020 op jaarbasis sterker dan het totale aantal werklozen. Hierdoor steeg het aandeel -25-jarige werklozen van 19,5% in het tweede kwartaal van 2019 tot 20,2% in het tweede kwartaal van 2020.

In het *Vlaamse Gewest* was er vanaf maart 2020 een toename op jaarbasis van het aantal werklozen jonger dan 25 jaar. In het tweede kwartaal van 2020 lag hun aantal 15,2% hoger dan in het tweede kwartaal van 2019. Net als in West-Vlaanderen steeg het aantal jeugdwerklozen op jaarbasis sterker dan het totale aantal werklozen, waardoor het aandeel jeugdwerklozen steeg van 17,4% in het tweede kwartaal van 2019 tot 17,9% in het tweede kwartaal van 2020.

Indicator: aantal werklozen van 50 jaar en ouder

Figuur 4: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden van 50 jaar en ouder op het einde van de maand in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | | VLAAMS GEWEST | |
|-------------------|-------------------------------------|--|--------------------------------------|--|
| Juni 2020 | Aantal: 8.343 +7,1% op jaarbasis | Aandeel in totaal: 29,4% -2,4%punt op jaarbasis | Aantal: 58.829 +4,8% op jaarbasis | Aandeel in totaal: 30,1% -2,0%punt op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2020 | +8,0% op jaarbasis | | +5,0% op jaarbasis | |
| Kwartaal 1 - 2020 | -2,6% op jaarbasis | | -1,9% op jaarbasis | |
| Kwartaal 4 - 2019 | -3,4% op jaarbasis | | -2,8% op jaarbasis | |
| Kwartaal 3 - 2019 | -0,9% op jaarbasis | | -1,2% op jaarbasis | |

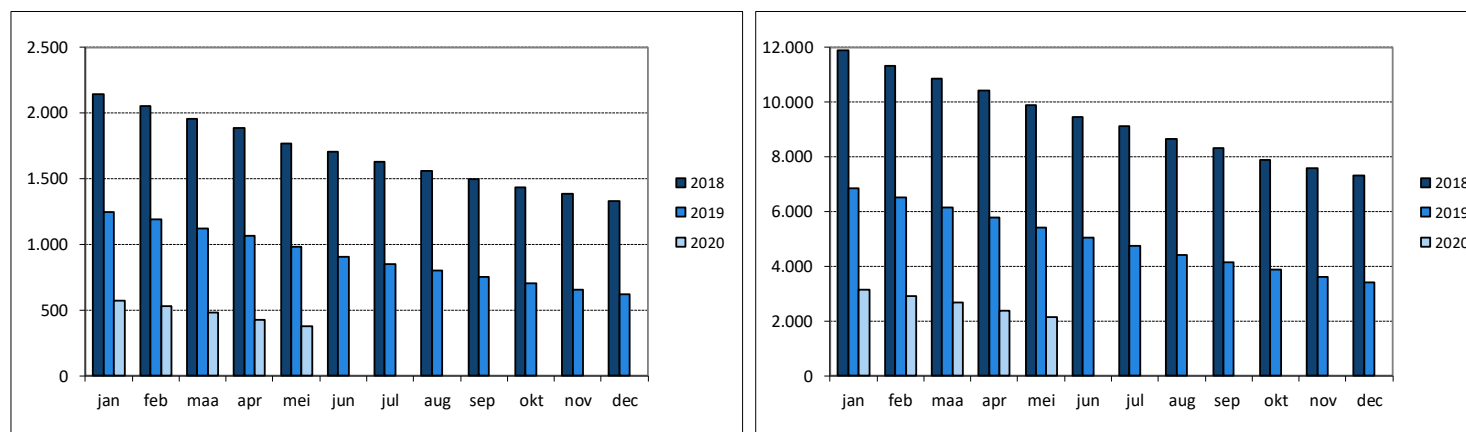
Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Voor het eerst sinds augustus 2015 telde *West-Vlaanderen* in april 2020 op jaarbasis meer werkzoekenden van 50 jaar en ouder. Ook in mei en juni 2020 waren er toenames op jaarbasis, waardoor het aantal werkloze 50-plussers in het tweede kwartaal van 2020 8% hoger lag dan in het tweede kwartaal van 2019.

In het *Vlaamse Gewest* was er voor het eerst sinds januari 2016 in maart 2020 een minieme toename van het aantal werkloze 50-plussers op jaarbasis. Ook in april, mei en juni 2020 waren er toenames op jaarbasis, waardoor het aantal werkzoekenden van 50 jaar en ouder in het tweede kwartaal van 2020 5% hoger lag in het tweede kwartaal van 2020.

Indicator: aantal uitgeschreven werklozen van 50 jaar en ouder (= aantal niet-werkende niet-werkzoekenden)

Figuur 5: Evolutie van het aantal uitgeschreven oudere werklozen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|------------------------------------|--------------------------------------|
| Mei 2020 | Aantal: 378 -61,6% op jaarbasis | Aantal: 2.134 -60,7% op jaarbasis |
| April 2020 | -59,7% op jaarbasis | -58,9% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | -55,5% op jaarbasis | -55,2% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | -52,2% op jaarbasis | -52,1% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | -48,7% op jaarbasis | -49,0% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2019 | -44,9% op jaarbasis | -45,3% op jaarbasis |

Bron: RVA, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het eerste kwartaal van 2020 daalde het aantal uitgeschreven oudere werklozen in *West-Vlaanderen* met 55,5% op jaarbasis. Met afnames op jaarbasis van respectievelijk 59,7% en 61,6% zette deze trend zich ook in april en mei 2020 voort.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardige evolutie en lag het aantal uitgeschreven oudere werklozen in het eerste kwartaal van 2020 op jaarbasis 55,2% lager. In april en mei 2020 waren er afnames van respectievelijk 58,9% en 60,7% op jaarbasis.

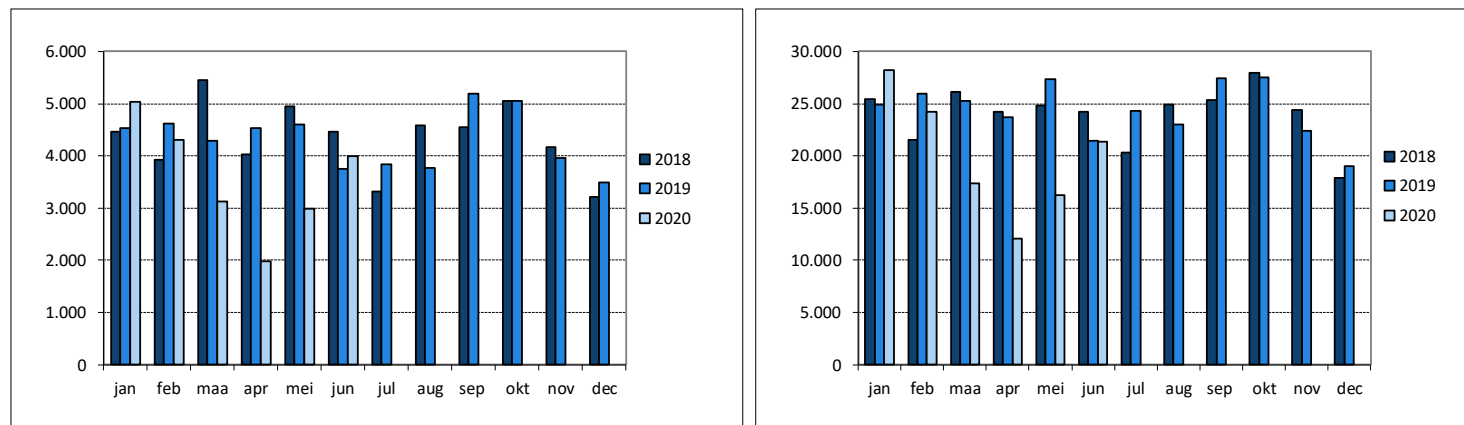
2. WERKAANBIEDINGEN

BRON: VDAB

Cijfers tot en met juni 2020.

Indicator: aantal ontvangen vacatures^{2 3}

Figuur 6: Evolutie van het aantal ontvangen werkaanbiedingen voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|-------------------------------------|--------------------------------------|
| Juni 2020 | Aantal: 3.991 +6,4% op jaarbasis | Aantal: 21.355 -0,3% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2020 | -30,4% op jaarbasis | -31,4% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | -7,1% op jaarbasis | -8,4% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | +0,6% op jaarbasis | -1,8% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | +2,8% op jaarbasis | +5,8% op jaarbasis |

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

² In het Normaal Economisch Circuit zonder uitzendopdrachten (NECzU). Wegens te grote niet-conjunctuurgerelateerde schommelingen worden de vacatures voor studentenjobs vanaf januari 2014 niet meer meegeteld in het Normaal Economisch Circuit. Vanaf januari 2015 worden enkel die vacatures meegenomen die rechtstreeks aan de VDAB worden gemeld.

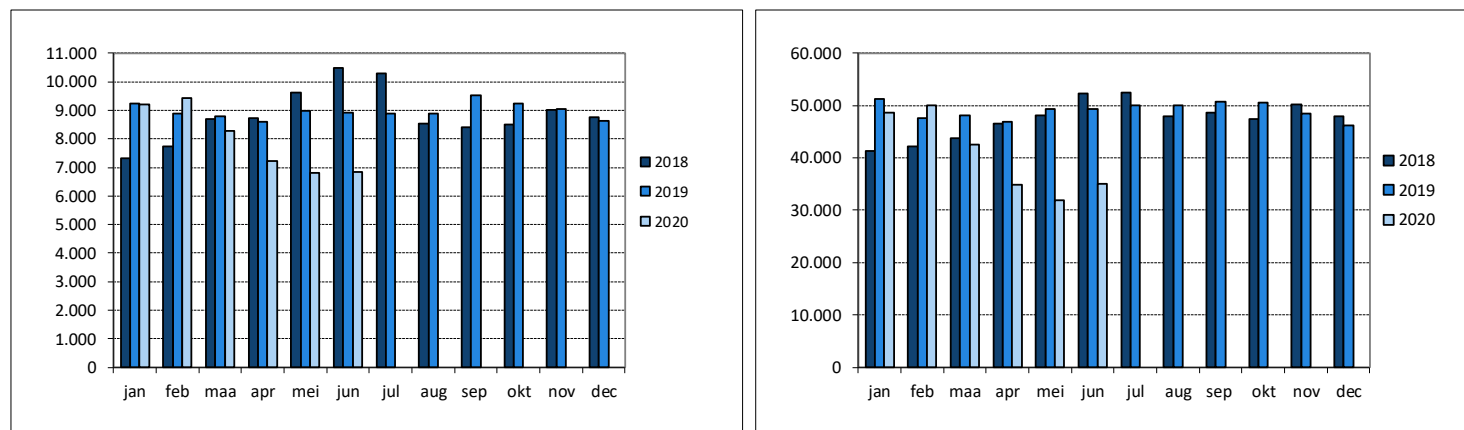
³ In haar vacaturebericht van juni geeft de VDAB aan dat er als gevolg van de maatregelen tegen de verspreiding van het COVID-19-virus vanaf 13 maart 2020 duidelijk minder vacatures zijn gemeld. Ook in april was dit nog het geval, maar in mei en vooral juni ontving de VDAB opnieuw meer vacatures. (bron: VDAB, vacaturebericht juni 2020 via <https://www.vdab.be/trends>).

In april en mei 2020 ontving de VDAB in *West-Vlaanderen* respectievelijk 56,3% en 35% minder vacatures dan in de overeenkomstige maanden van 2019. In juni was er opnieuw een toename van 6,4%, maar globaal kende het aantal ontvangen vacatures in het tweede kwartaal van 2020 een forse daling met 30,4% op jaarbasis.

Net als in *West-Vlaanderen* kende het aantal ontvangen vacatures in het *Vlaamse Gewest* in april en mei 2020 sterke afnames met respectievelijk 48,9% en 40,8% op jaarbasis. In juni 2020 was er nog altijd een afname, zij het zeer miniem met 0,3%. In het tweede kwartaal van 2020 daalde het aantal ontvangen vacatures in Vlaanderen op jaarbasis (-31,4%) iets sterker dan in *West-Vlaanderen*.

Indicator: aantal openstaande vacatures

Figuur 7: Evolutie van het aantal openstaande vacatures op het einde van de maand voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



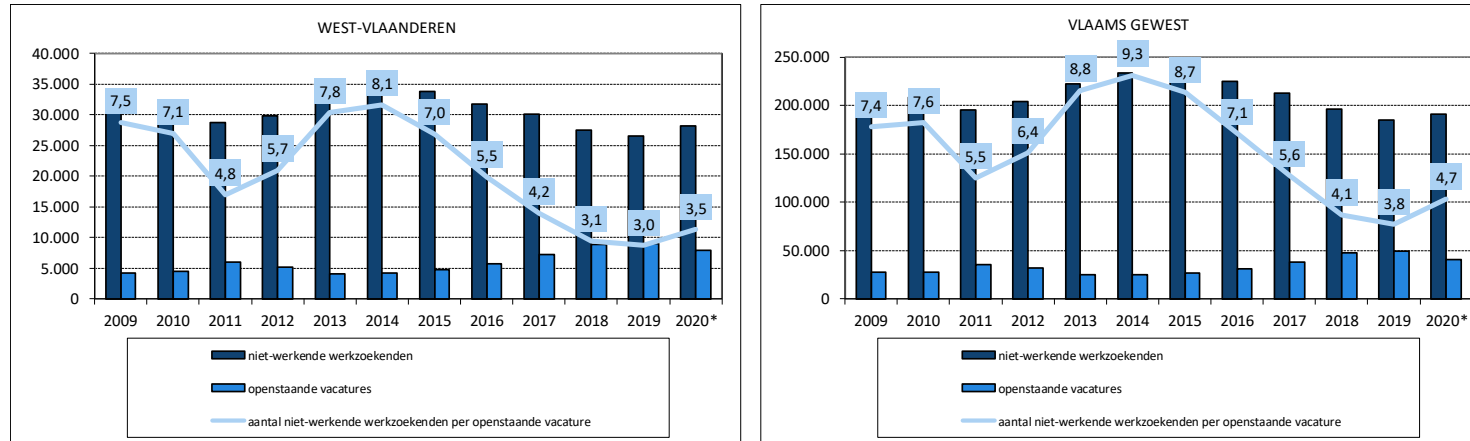
| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|--------------------------------------|---------------------------------------|
| Juni 2020 | Aantal: 6.827 -23,6% op jaarbasis | Aantal: 35.046 -29,1% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2020 | -21,2% op jaarbasis | -30,2% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | +0,1% op jaarbasis | -3,9% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | +2,5% op jaarbasis | -0,2% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | +0,4% op jaarbasis | +1,2% op jaarbasis |

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In *West-Vlaanderen* stonden in het tweede kwartaal van 2020 21,2% minder vacatures open dan in het tweede kwartaal van 2019. In het *Vlaamse Gewest* daalde het aantal openstaande vacatures in het tweede kwartaal van 2020 nog sterker dan in *West-Vlaanderen* (-30,2% op jaarbasis).

Indicator: aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature

Figuur 8: Evolutie van het aantal niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest, 2009-2020* (jan-jun 2020)



BRON: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Een stijgend aantal niet-werkende werkzoekenden in combinatie met een dalend aantal openstaande vacatures zorgt voor een afname van de arbeidsmarktkrapte in de eerste zes maanden van 2020. Met 3,5 niet-werkenden werkzoekenden per openstaande vacature blijft de arbeidsmarktkrapte in *West-Vlaanderen* in de eerste zes maanden van 2020 evenwel duidelijk groter dan gemiddeld in het *Vlaamse Gewest* (4,7).

3. TIJDELIJKE WERKLOOSHEID

BRON: RVA

Cijfers voor maart, april en mei 2020.

De cijfers die we hier bespreken betreffen de tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19.

Door de uitzonderlijke omstandigheden ingevolge de coronacrisis en de enorme omvang van het aantal aanvragen tot tijdelijke werkloosheid, besliste de Minister van Werk om de aanvraagprocedures sterk te vereenvoudigen om zo een snelle betaling van de getroffen werknemers te kunnen verzekeren⁴.

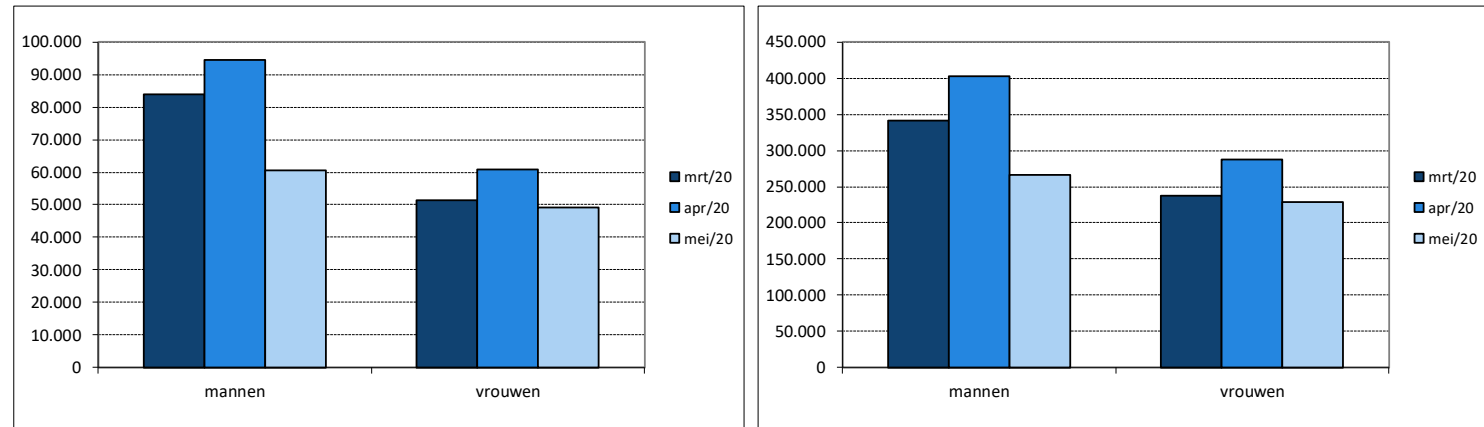
De RVA besliste om de update van de gewone betaalstatistieken van de tijdelijk werklozen tijdelijk op te schorten en in plaats daarvan voorlopig enkel tabellen ter beschikking te stellen over de tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19. De tellingsmethode van deze statistiek wijkt af van de gewone betaalstatistiek. Zo hebben de gegevens betrekking op de referentemaand (niet de indieningsmaand) en worden ze uitgedrukt in aantal werknemers (niet fysieke eenheden). In een latere fase zal de RVA de gebruikelijke statistieken inzake tijdelijke werkloosheid opnieuw publiceren⁵.

⁴ Bron: <https://www.rva.be/nl/nieuws/tijdelijke-werkloosheid-ten-gevolge-van-het-uitbreken-van-het-coronavirus-covid-19-vereenvoudiging-van-de-procedure>.

⁵ Bron: <https://www.rva.be/nl/documentatie/statistieken/tijdelijke-werkloosheid-wegens-coronavirus-covid-19/methodologie>.

Indicator: aantal tijdelijke werklozen naar geslacht

Figuur 9: Evolutie van het aantal tijdelijke werklozen ingevolge COVID-19 naar geslacht in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | | | VLAAMS GEWEST | | |
|------------|-----------------|---------|---------|---------------|---------|---------|
| | Mannen | Vrouwen | Totaal | Mannen | Vrouwen | Totaal |
| Mei 2020 | 60.596 | 49.072 | 109.668 | 265.798 | 228.408 | 494.206 |
| April 2020 | 94.580 | 60.898 | 155.478 | 403.322 | 287.083 | 690.405 |
| Maart 2020 | 83.819 | 51.339 | 135.158 | 341.978 | 237.037 | 579.015 |

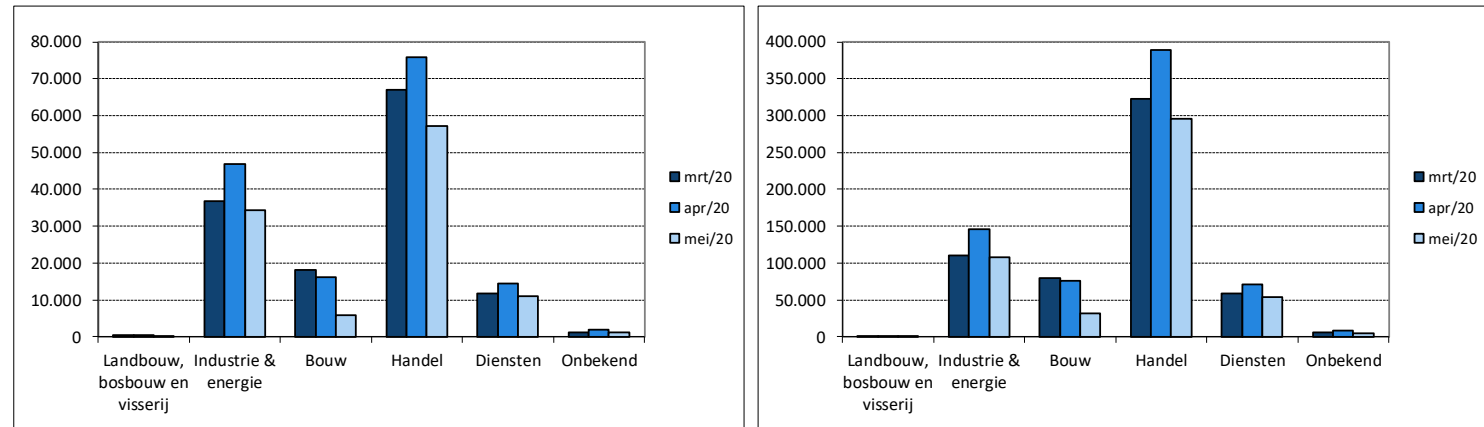
Bron: RVA, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In mei 2020 telde *West-Vlaanderen* 109.668 tijdelijk werklozen, wat 18,9% minder is in vergelijking met maart 2020. De mannelijke tijdelijk werklozen waren in mei 2020 sterker vertegenwoordigd dan de vrouwelijke (55,3% ten opzichte van 44,7%).

Het *Vlaamse Gewest* telde in mei 2020 494.206 tijdelijk werklozen. In Vlaanderen daalde het aantal tijdelijk werklozen (-14,6%) tussen maart en mei 2020 minder sterk dan in West-Vlaanderen. Net als in West-Vlaanderen waren de mannelijke tijdelijk werklozen ook in Vlaanderen in de meerderheid in mei 2020 (53,8%).

Indicator: aantal tijdelijke werklozen naar sector

Figuur 10: Evolutie van het aantal tijdelijke werklozen ingevolge COVID-19 naar sector in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | | | | | | VLAAMS GEWEST | | | | | |
|------------|----------------------------|---------------------|--------|--------|----------|----------|----------------------------|---------------------|--------|---------|----------|----------|
| | Land- en bosbouw, visserij | Industrie & energie | Bouw | Handel | Diensten | Onbekend | Land- en bosbouw, visserij | Industrie & energie | Bouw | Handel | Diensten | Onbekend |
| Mei 2020 | 177 | 34.421 | 5.808 | 57.142 | 10.871 | 1.249 | 782 | 107.242 | 32.100 | 295.802 | 53.272 | 5.008 |
| April 2020 | 391 | 46.797 | 16.143 | 75.872 | 14.344 | 1.931 | 1.411 | 145.363 | 75.449 | 389.010 | 70.726 | 8.446 |
| Maart 2020 | 450 | 36.801 | 18.078 | 66.946 | 11.661 | 1.222 | 1.414 | 110.826 | 79.774 | 322.430 | 59.051 | 5.520 |

Bron: RVA, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Van alle tijdelijk werklozen in mei 2020 in *West-Vlaanderen* was ruim de helft (52,1%) aan de slag in de handel, gevolgd door de industrie (31,4%) en de diensten (9,9%). Alle sectoren telden in mei 2020 minder tijdelijk werklozen dan in maart 2020. De relatieve afname was het grootst in de bouwsector (-67,9%) en de landbouw (-60,7%).

In het *Vlaamse Gewest* was het aandeel tijdelijk werklozen in de handel (59,9%) in mei 2020 een stuk groter en het aandeel in de industrie (21,7%) een stuk kleiner dan in *West-Vlaanderen*. Net als in *West-Vlaanderen* daalde het aantal tijdelijk werklozen tussen maart en mei 2020 procentueel het sterkst in de bouwsector (-59,8%) en de landbouw (-44,7%).

4. VERGUNDE WONINGEN

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Voorlopige cijfers tot en met maart 2020 voor West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest⁶.

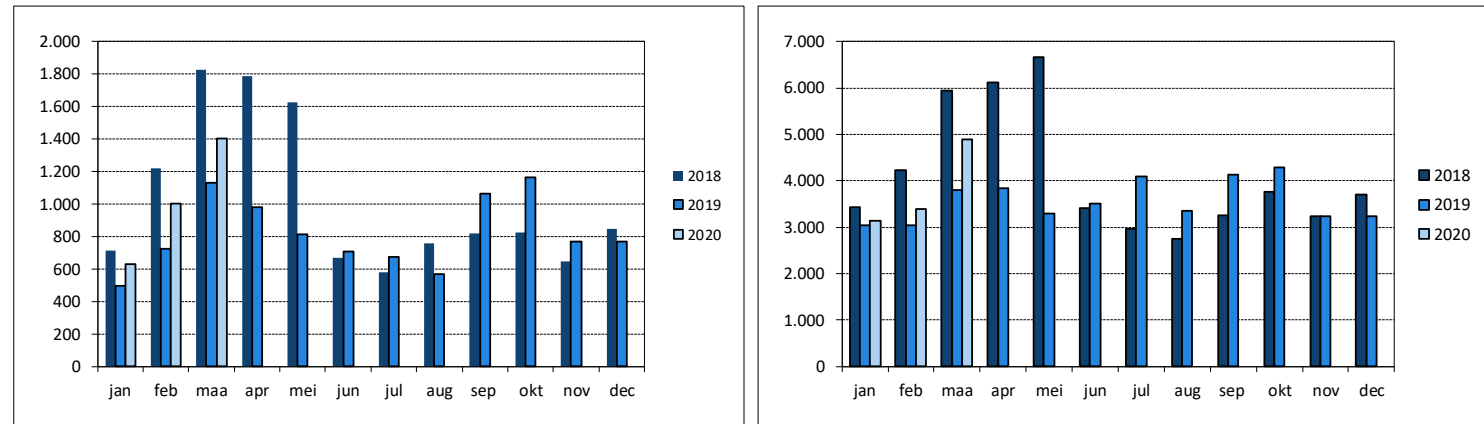
De statistiek van de vergunde woningen is een statistiek die onderhevig is aan grote schommelingen, waardoor de analyse telkens best gebeurt over een langere tijdspanne en op basis van (voortschrijdende) gemiddeldes. Bovendien werd de evolutie van de statistiek begin 2014, begin 2016 en begin 2018 grotendeels bepaald door (aangekondigde) wijzigingen in de regelgeving. Hierdoor is het moeilijker om op basis van de evolutie van deze statistiek uitspraken te doen over de conjuncturele evolutie, i.c. het consumentenvertrouwen.

Zo daalt bijvoorbeeld iedere twee jaar het toegelaten maximale E-peil voor nieuwbouwwoningen. Er was een verstrenging op 1 januari 2014, 1 januari 2016, 1 januari 2018 en er volgde een nieuwe op 1 januari 2020. Sinds januari 2018 is het K-peil vervangen door het S-peil. Om te voldoen aan de strengere eisen zijn meestal investeringen nodig die de bouwkost met ettelijke duizenden euro's verhogen. Bij elke verstrengingsronde stellen we in de statistiek een anticipatie-effect vast. In de maanden direct volgend op de verstrenging zien we een veel sterkere toename van het aantal vergunningen dan normaal. Na deze tijdelijke piek daalt het aantal vergunningen tot historisch lage niveaus (bron: www.vcb.be).

⁶ Omdat de FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), niet alle formulieren tijdig ontvangt, worden de ontbrekende cijfers bijgeschat op basis van historische gegevens per arrondissement. Zodra de FOD Economie over de volledige informatie beschikt, worden de voorlopige cijfers vervangen door definitieve cijfers.

Indicator: vergunde nieuwbouwwoningen

Figuur 11: Evolutie van het aantal vergunde nieuwbouwwoningen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|--------------------------------------|--------------------------------------|
| Maart 2020 | Aantal: 1.405 +24,1% op jaarbasis | Aantal: 4.885 +28,3% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | +29,1% op jaarbasis | +15,4% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | +16,4% op jaarbasis | +0,4% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | +7,2% op jaarbasis | +29,1% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2019 | -38,8% op jaarbasis | -34,2% op jaarbasis |

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

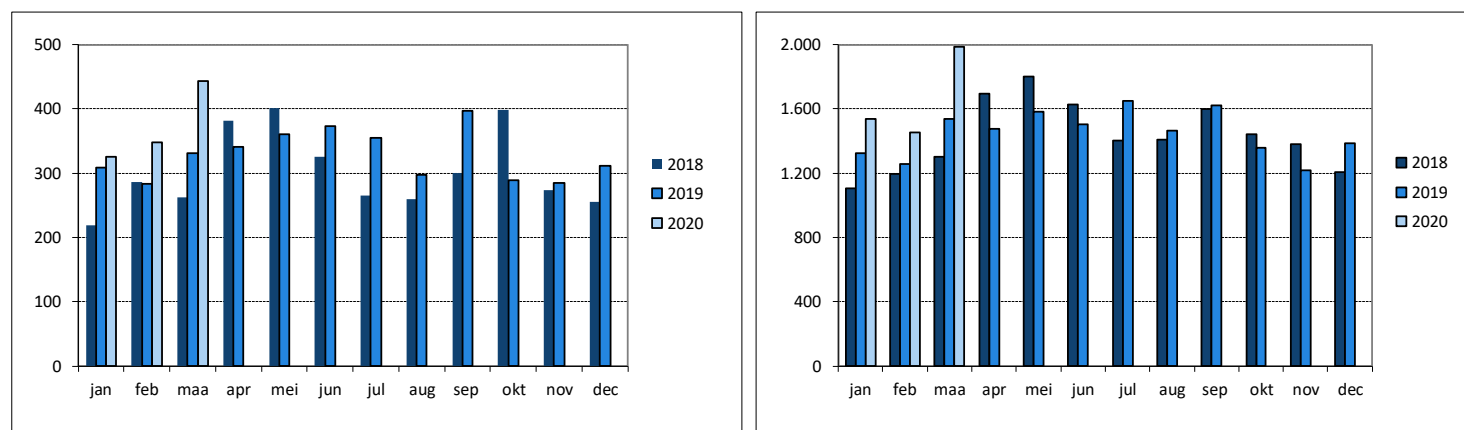
In het eerste kwartaal van 2020 werden in *West-Vlaanderen* 29,1% meer nieuwbouwwoningen vergund dan in het eerste kwartaal van 2019.

In het *Vlaamse Gewest* was de toename op jaarbasis van het vergunde nieuwbouwwoningen in het eerste kwartaal van 2020 (+15,4%) een stuk kleiner dan in West-Vlaanderen.

Of COVID-19 ook een invloed zal hebben op het aantal aanvragen voor vergunningen en bijgevolg de activiteit in de bouw, is op dit moment moeilijk in te schatten (cfr. conjunctuurcurve voor de ruwbouw). Uit een enquête van de Confederatie Bouw bleek eerder wel al dat 39% van de bouwbedrijven het aantal opdrachten zeer zwaar zag dalen en dat er bij 33% een zware terugval was sinds midden maart, en dat terwijl de orderboeken tot vlak voor het uitbreken van de crisis voor zes maanden gevuld waren (bron: <https://cms.confederatiebouw.be/Pers>, persbericht van 9 april 2020).

Indicator: vergunde renovatiewoningen

Figuur 12: Evolutie van het aantal vergunde renovatiewoningen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|------------------------------------|--------------------------------------|
| Maart 2020 | Aantal: 444 +34,1% op jaarbasis | Aantal: 1.988 +29,3% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | +21,0% op jaarbasis | +20,7% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | -4,5% op jaarbasis | -1,7% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | +27,4% op jaarbasis | +7,4% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2019 | -3,1% op jaarbasis | -10,9% op jaarbasis |

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In de eerste drie maanden van 2020 telde *West-Vlaanderen* 21% meer vergunde renovatiewoningen dan in de overeenkomstige maanden van 2019.

In het *Vlaamse Gewest* kende het aantal vergunde te renoveren woningen in het eerste kwartaal van 2020 een vergelijkbare toename met 20,7% op jaarbasis.

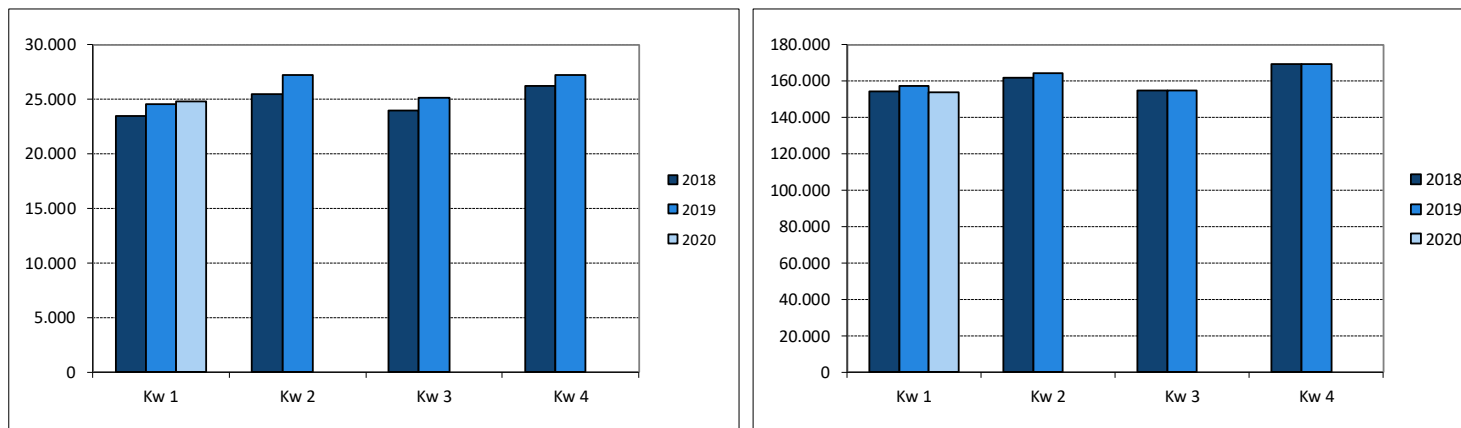
5. OMZET EN INVESTERINGEN

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Cijfers tot en met het eerste kwartaal van 2020.

Indicator: omzet⁷

Figuur 13: Evolutie van de omzet (in miljoen euro) van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|--------------------|--------------------|
| Kwartaal 1 - 2020 | +1,0% op jaarbasis | -2,3% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | +3,9% op jaarbasis | +0,2% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | +4,9% op jaarbasis | -0,0% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2019 | +6,9% op jaarbasis | +1,4% op jaarbasis |

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het eerste kwartaal van 2020 realiseerden de ondernemingen met zetel in *West-Vlaanderen* 1% meer omzet dan in 2019. De toename op jaarbasis was hiermee duidelijk kleiner dan de toenames op jaarbasis in de voorgaande kwartalen.

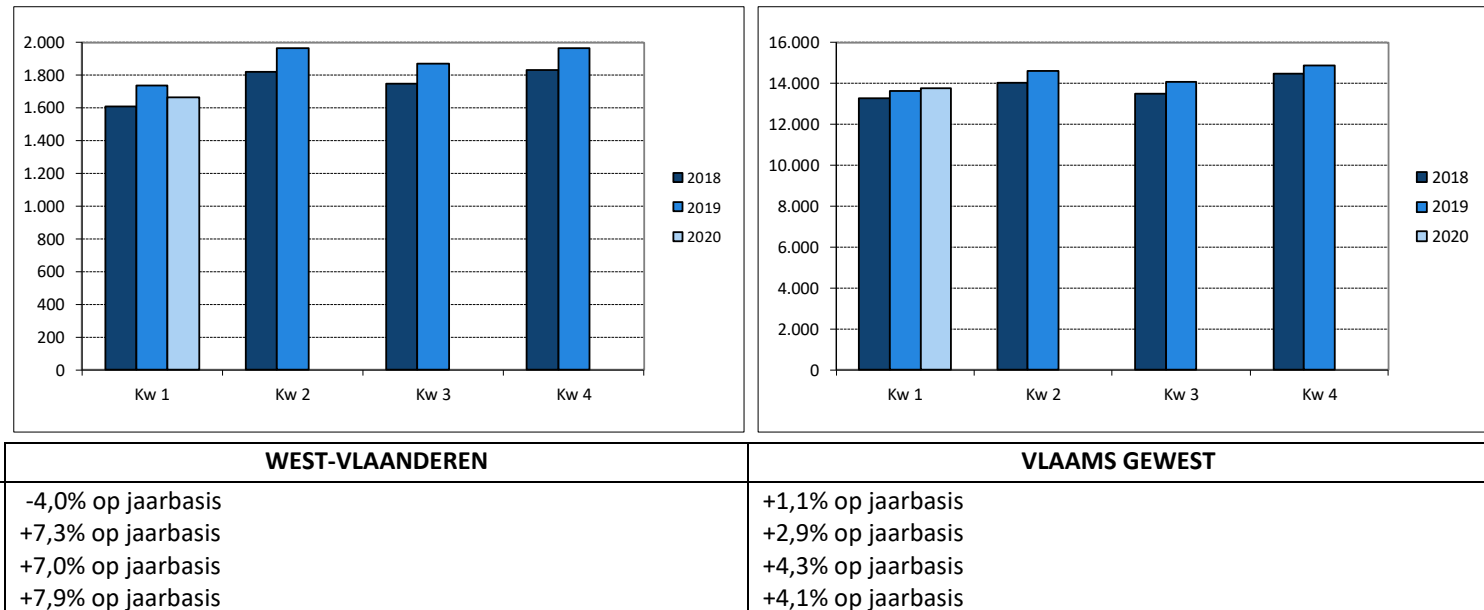
⁷ Het feit dat de registratie gebeurt naar vestiging van de hoofdzetel betekent dat men niet noodzakelijk de economische activiteit in het betrokken arrondissement meet. Dit nadeel wordt afgezwakt omdat het hier over een evolutie doorheen de tijd gaat. Trimestriële procentuele veranderingen zijn dan belangrijker dan absolute gegevens. Een tweede nadeel is dat enkel bedrijven met een omzet van 500.000 euro of meer aangifte doen. Het kan zijn dat een bedrijf nu eens wel en dan weer niet beantwoordt aan dit criterium. Om dit nadeel te ondervangen is het aangewezen op provinciaal niveau te werken. 'Toetreders' en 'uittreders' vallen dan minder op en kunnen elkaar meer compenseren dan als men werkt op het arrondissementele niveau.

In het *Vlaamse Gewest* realiseerden de grote ondernemingen in het eerste kwartaal van 2020 zelfs 2,3% minder omzet dan in het eerste kwartaal van 2019. In de twee voorgaande kwartalen bleef de omzet van Vlaamse ondernemingen nagenoeg status quo.

De gevolgen van de COVID-19 crisis worden dus ook in deze statistiek zichtbaar en wellicht zal dat ook in de volgende kwartaalcijfers het gevolg zijn. Heel wat ondernemingen moesten immers verplicht de deuren sluiten of zagen de vraag aanzienlijk dalen, waardoor ze groot omzetverlies leden.

Indicator: omzet in de kleinhandel

Figuur 14: Evolutie van de omzet (in miljoen euro) van de grote ondernemingen in de kleinhandel met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



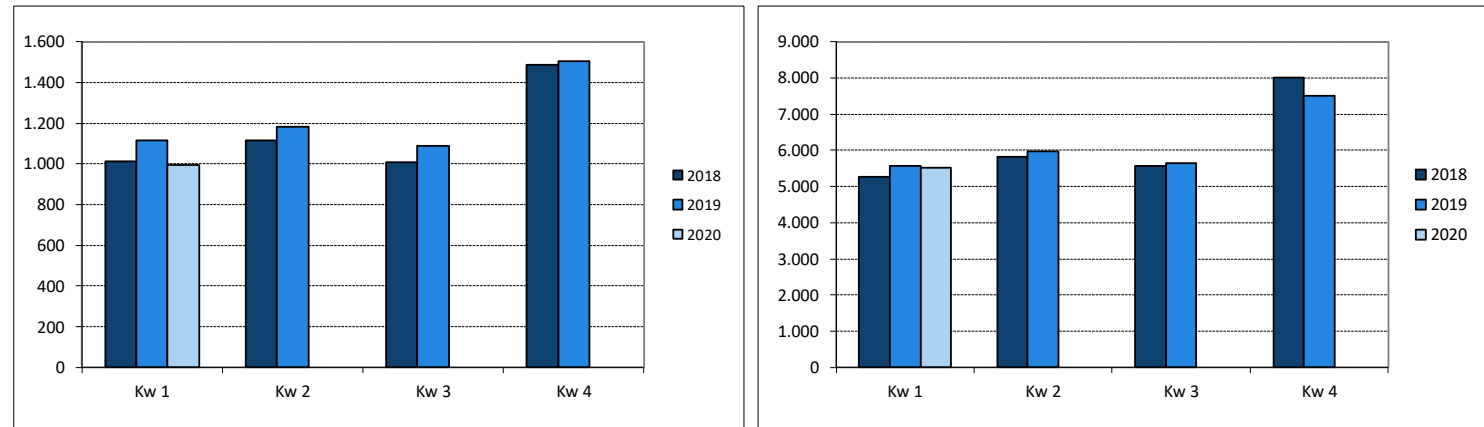
Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

De gevolgen van de COVID-19 crisis voor de kleinhandel vertalen zich in *West-Vlaanderen* in een omzetzdaling van 4% op jaarbasis in het eerste kwartaal van 2020. In de voorgaande kwartalen waren er nog toenames van ruim 7% op jaarbasis.

In tegenstelling tot in West-Vlaanderen bleef de invloed van de COVID-crisis op de kleinhandel in het *Vlaamse Gewest* vooralsnog eerder beperkt. In het eerste kwartaal van 2020 kende de omzet in de kleinhandel nog een lichte toename op jaarbasis met 1,1%, wat evenwel minder is dan in de voorgaande kwartalen.

Indicator: investeringen

Figuur 15: Evolutie van de investeringen (in miljoen euro) van de grote ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|---------------------|--------------------|
| Kwartaal 1 - 2020 | -10,7% op jaarbasis | -0,9% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | +1,3% op jaarbasis | -6,3% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | +8,2% op jaarbasis | +1,4% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2019 | +6,1% op jaarbasis | +2,7% op jaarbasis |

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

De ondernemingen met zetel in *West-Vlaanderen* investeerden in het eerste kwartaal van 2020 10,7% minder dan in het eerste kwartaal van 2019. Ook hier laten de gevolgen van de COVID-19 crisis zich dus duidelijk voelen. In de voorgaande kwartalen waren er nog toenames op jaarbasis.

Met een afname van 0,9% was de afname op jaarbasis van de investeringen bij ondernemingen met zetel in *Vlaanderen* in het eerste kwartaal van 2020 duidelijk kleiner dan in West-Vlaanderen. In het laatste kwartaal van 2019 – vóór de uitbraak van de COVID-19 crisis – was er een nog grotere afname met 6,3%, maar in de kwartalen daarvoor waren er toenames op jaarbasis.

Als gevolg van de aanhoudende onzekerheid en de dalende winstmarges, verwacht de NBB dat de investeringen van ondernemingen zich slechts zeer traag zullen herstellen. Uit een enquête bleek dat bijna twee derde van de bevroegde ondernemingen aangeeft investeringen uit te stellen. De meerderheid gaf aan hiervoor nog geen nieuwe datum voorop te hebben gesteld (bron: https://www.nbb.be/doc/ts/enterprise/activities/webinars/200612_webinar_12_06_2020.pdf).

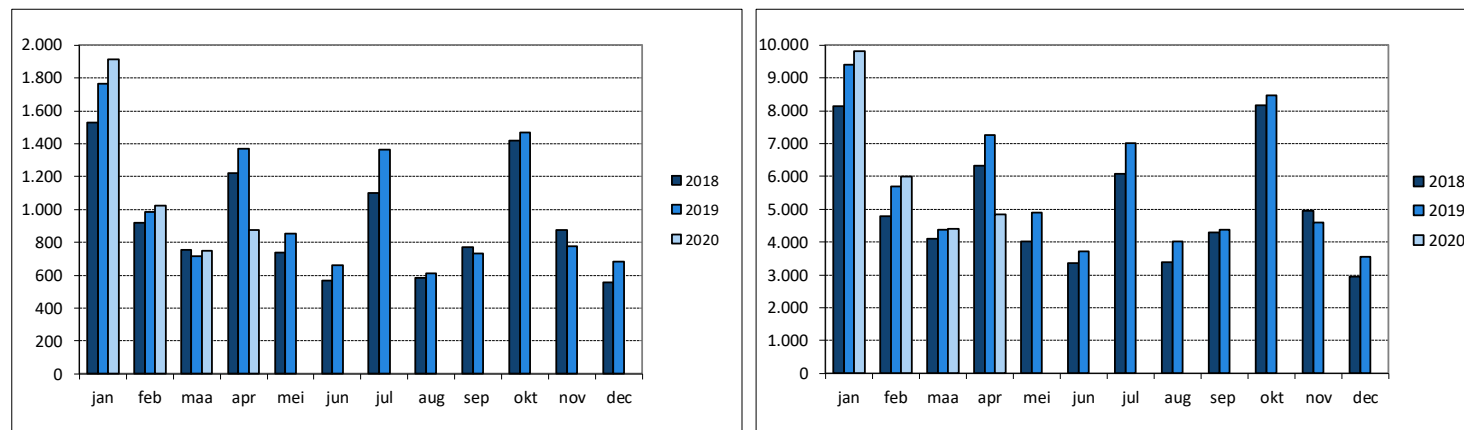
6. STARTERS

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie

Cijfers tot en met april 2020.

Indicator: starters⁸

Figuur 16: Evolutie van het aantal starters in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|------------------------------------|--------------------------------------|
| April 2020 | Aantal: 875 -36,2% op jaarbasis | Aantal: 4.838 -33,4% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | +6,5% op jaarbasis | +3,8% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | +2,6% op jaarbasis | +3,4% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | +10,2% op jaarbasis | +12,1% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2019 | +14,5% op jaarbasis | +15,9% op jaarbasis |

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

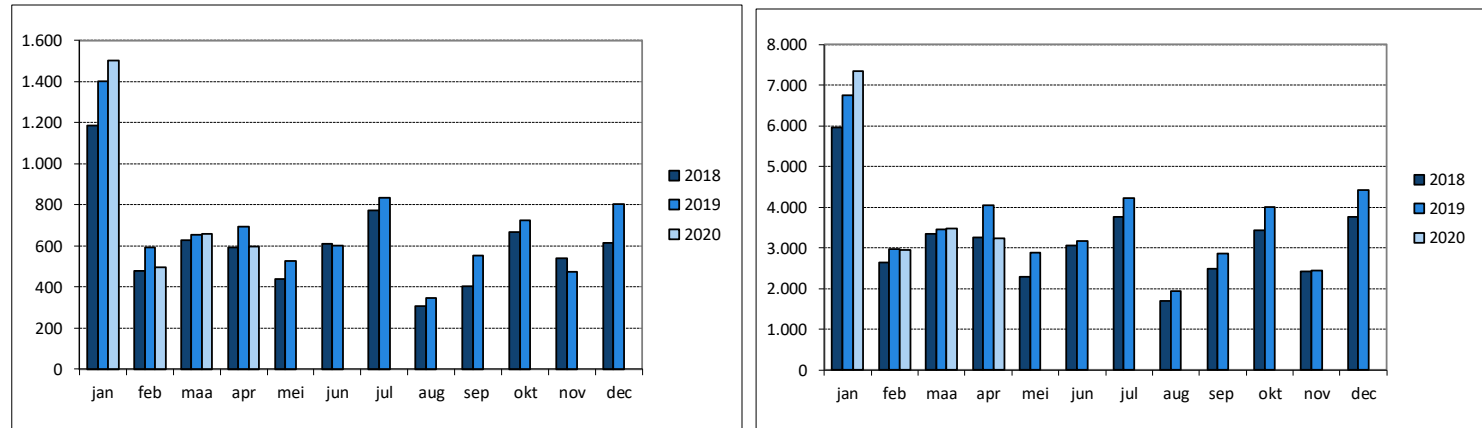
In het eerste kwartaal van 2020 telde West-Vlaanderen 6,5% meer starters dan in het eerste kwartaal van 2019. In april 2020 was er echter een aanzienlijke afname met 36,2% op jaarbasis. Ook hier speelt de COVID-19 crisis dus overduidelijk een rol.

⁸ Het aantal starters wordt gedefinieerd als de som van het aantal nieuwe btw-plichtige ondernemingen en het aantal wederonderwerpingen van btw-plichtige ondernemingen. Niet-btw-plichtige ondernemingen worden niet opgenomen (zoals sommige handelsvennootschappen of non-profitorganisaties). De statistiek is gebaseerd op administratieve gegevens, wat noopt tot omzichtigheid bij de interpretatie van de cijfers. Een deel van het waargenomen verloop heeft immers een administratieve oorsprong die niet noodzakelijk beantwoordt aan een economische realiteit.

In het *Vlaamse Gewest* steeg in het eerste kwartaal van 2020 het aantal starters op jaarbasis (+3,8%) iets minder sterker dan in West-Vlaanderen. In april 2020 was er ook in Vlaanderen een aanzienlijke afname van het aantal starters in vergelijking met april 2019 (-33,4%).

Indicator: stopzettingen en schrappingen

Figuur 17: Evolutie van het aantal stopzettingen en schrappingen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|------------------------------------|--------------------------------------|
| April 2020 | Aantal: 597 -14,0% op jaarbasis | Aantal: 3.227 -20,2% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | +0,4% op jaarbasis | +4,7% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | +10,0% op jaarbasis | +13,1% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | +17,0% op jaarbasis | +13,8% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2019 | +11,2% op jaarbasis | +17,5% op jaarbasis |

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het eerste kwartaal van 2020 telde *West-Vlaanderen* iets meer stopzettingen dan in het eerste kwartaal van 2019 (+0,4%). In april 2020 was er een afname met 14% op jaarbasis.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een gelijkaardig beeld. In het eerste kwartaal van 2020 was de toename van het aantal stopzettingen op jaarbasis (+4,7%) groter dan in West-Vlaanderen. In april 2020 was de afname op jaarbasis in Vlaanderen (-20,2%) dan weer groter dan in West-Vlaanderen.

De COVID-19 crisis lijkt dus niet onmiddellijk een impact te hebben op het aantal stopzettingen. De vrees bestaat echter dat de impact pas op langere termijn zal volgen (cfr. hoofdstuk faillissementen en verloren jobs).

Indicator: nettogroei⁹

| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|-------------------------------------|---------------------------------------|
| April 2020 | Aantal: +278 -59,0% op jaarbasis | Aantal: +1.611 -50,0% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | +26,1% op jaarbasis | +1,9% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | -10,3% op jaarbasis | -11,2% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | -0,1% op jaarbasis | +9,6% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2019 | +20,6% op jaarbasis | +13,2% op jaarbasis |

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het eerste kwartaal van 2020 lag de nettogroei van ondernemingen in *West-Vlaanderen* nog 26,1% hoger dan in het eerste kwartaal van 2019. In april 2020 was er nog altijd een nettogroei van ondernemingen, maar als gevolg van de sterke afname van het aantal starters, was deze een stuk kleiner dan in april 2019 (-59%).

In het *Vlaamse Gewest* was de nettogroei in eerste kwartaal van 2020 iets groter dan in het overeenkomstige kwartaal van 2019 (+1,9%). Net als in West-Vlaanderen was er in Vlaanderen in april 2020 nog een nettogroei van ondernemingen, maar als gevolg van de sterke afname van het aantal starters was ook hier deze nettogroei fors kleiner (-50%) dan in april 2019.

⁹ Saldo van starters en stopzettingen/schrappingen.

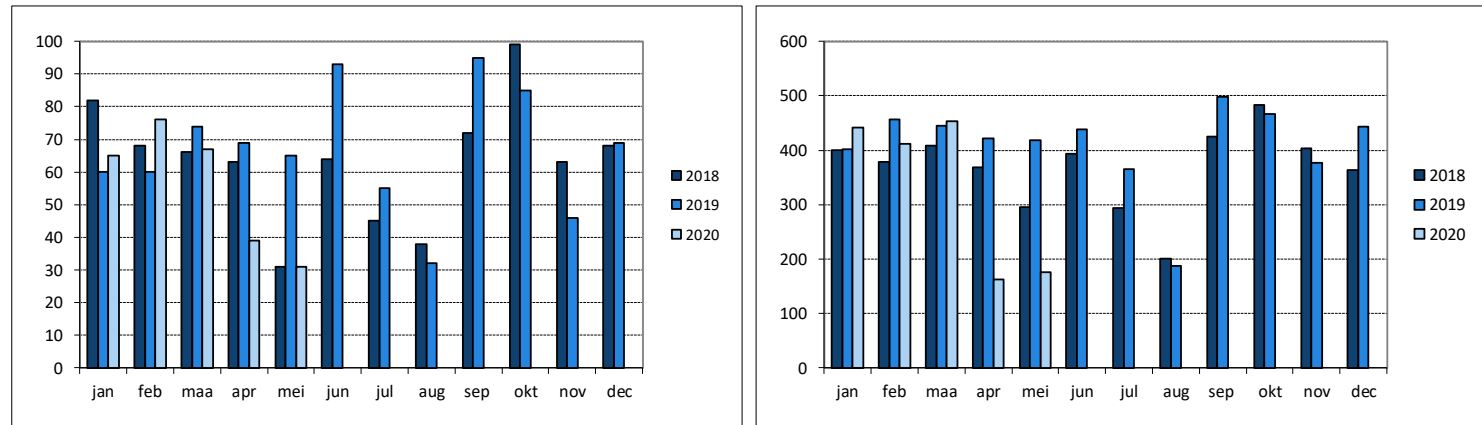
7. FAILLISSEMENTEN EN VERLOREN JOBS

BRON: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, Graydon, VDAB

Cijfers tot en met mei 2020.

Indicator: faillissementen

Figuur 18: Evolutie van het aantal faillissementen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|-----------------------------------|------------------------------------|
| Mei 2020 | Aantal: 31 -52,3% op jaarbasis | Aantal: 175 -58,2% op jaarbasis |
| April 2020 | -43,5% op jaarbasis | -61,3% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | +7,2% op jaarbasis | -2,8% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | -13,0% op jaarbasis | +3,0% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | +17,4% op jaarbasis | +14,2% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2019 | +43,7% op jaarbasis | +20,9% op jaarbasis |

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Ondanks een afname in maart gingen in het eerste kwartaal van 2020 in *West-Vlaanderen* 7,2% meer ondernemingen failliet dan in het eerste kwartaal van 2019. In april en mei 2020 waren er aanzienlijke afnames met respectievelijk 43,5% en 52,3%.

In tegenstelling tot in West-Vlaanderen telde het *Vlaamse Gewest* in het eerste kwartaal van 2020 2,8% minder faillissementen dan in het eerste kwartaal van 2019. Net als in West-Vlaanderen zag ook Vlaanderen het aantal faillissementen in april en mei 2020 sterk dalen (respectievelijk -61,3% en -58,2% op jaarbasis).

Er zijn echter een aantal elementen die een grote impact hebben op deze cijfers. Zo moet er rekening mee gehouden worden dat er een zekere vertraging is tussen de stopzetting van de economische activiteit en de faillietverklaring door de handelsrechtbank. Als gevolg daarvan is een economische impact ook met vertraging zichtbaar in de cijfers. Bovendien werkten veel ondernemingsrechtbanken en griffies door de COVID-19 crisis met een verminderde capaciteit en beperkten ze hun activiteiten. Daarnaast werd op 24 april 2020 een KB gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad dat resulteerde in de bevriezing van de faillissementsprocedure voor de rechtbanken. Het doel van dit besluit was om bedrijven die vóór 18 maart 2020 in goede gezondheid verkeerden, te beschermen tegen de gevolgen van de COVID-19 crisis. Dit moratorium op faillissementen was in voege tot en met 17 juni 2020. Er wordt gevreesd dat na de zomer een storm aan faillissementen zal losbarsten¹⁰.

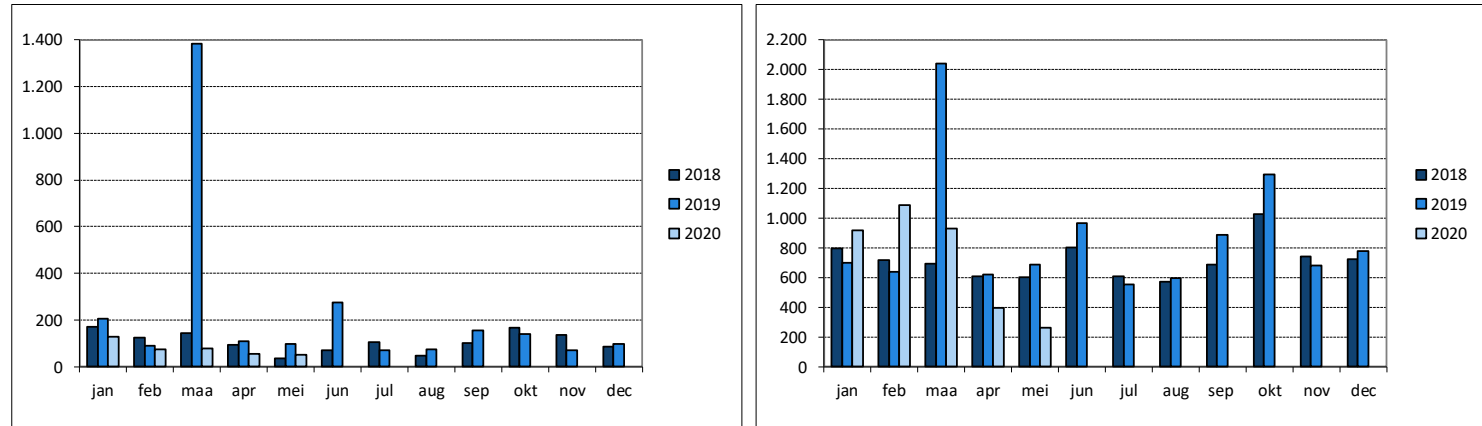
Handelsinformatiekantoor Graydon waarschuwt ondertussen ook voor een verkeerd effect van de faillissementswetgeving. Deze wetgeving wil ondernemingen die op een ongelukkige manier in de problemen zijn gekomen een tweede kans geven. Deze ondernemingen kunnen zich door de handelsrechtbank failliet laten verklaren op bekentenis en daarna opnieuw starten. De vrees bestaat echter dat ondernemingen die door COVID-19 in moeilijkheden zijn geraakt, maar voordien financieel gezond waren, zich failliet zullen laten verklaren op bekentenis om daarna snel opnieuw te kunnen beginnen. Als dit massaal gebeurt, dreigt mogelijks een enorme kettingreactie waarbij bijvoorbeeld leveranciers die nog facturen hebben openstaan, failliet dreigen te gaan¹¹.

¹⁰ Bron: <https://www.tijd.be/politiek-economie/belgie/federaal/faillissementenstorm-pas-na-de-zomer/10233566.html>.

¹¹ BELGA, 'Zonder ingreep dreigen 50.000 coronafaillissementen', Het Laatste Nieuws, 1 juli 2020.

Indicator: verloren jobs ten gevolge van faillissementen

Figuur 19: Evolutie van het aantal verloren gegane arbeidsplaatsen door faillissementen in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|-----------------------------------|------------------------------------|
| Mei 2020 | Aantal: 51 -48,5% op jaarbasis | Aantal: 265 -61,3% op jaarbasis |
| April 2020 | -50,0% op jaarbasis | -36,2% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | -83,3% op jaarbasis | -13,1% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | -21,9% op jaarbasis | +10,5% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | +18,7% op jaarbasis | +9,0% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2019 | +140,8% op jaarbasis | +12,6% op jaarbasis |

Bron: FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In het eerste kwartaal van 2020 gingen in *West-Vlaanderen* op jaarbasis 83,3% minder jobs verloren ten gevolge van een faillissement. Deze evolutie wordt sterk beïnvloed door de faillissementen van Belle’s en ’t Land in maart 2019 waarbij heel wat jobs verloren gingen. Toch waren er ook in april en mei 2020 aanzienlijke afnames met respectievelijk 50% en 48,5% op jaarbasis (cfr COVID-19 maatregelen supra).

In het *Vlaamse Gewest* gingen het eerste kwartaal van 2020 13,1% minder jobs verloren ingevolge een faillissement dan in het eerste kwartaal van 2019. Net als in West-Vlaanderen was er ook in Vlaanderen in april en mei 2020 een sterke afname van het aantal verloren jobs ten gevolge van faillissementen (respectievelijk -36,2% en -61,3% op jaarbasis).

Indicator: collectieve ontslagen¹²

| | WEST-VLAANDEREN | | VLAAMS GEWEST | |
|------------------|--|--|--|--|
| | Volledig uitgevoerd | Intentie | Volledig uitgevoerd | Intentie |
| Januari-Mei 2020 | Aantal bedrijven: 2 -1 op jaarbasis | Aantal bedrijven: 1 +1 op jaarbasis | Aantal bedrijven: 12 -4 op jaarbasis | Aantal bedrijven: 8 +3 op jaarbasis |
| | Aantal ontslagen: 101 -110 op jaarbasis | Aantal ontslagen: 35 +35 op jaarbasis | Aantal ontslagen: 521 -105 op jaarbasis | Aantal ontslagen: 1.216 +977 op jaarbasis |

Bron: VDAB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In de periode januari-mei 2020 verloren in *West-Vlaanderen* 101 mensen hun job als gevolg van twee collectieve ontslagen. Op jaarbasis is dit één collectief ontslag minder en gingen 110 jobs minder verloren. Eén bedrijf - Feraxo uit Pittem - kondigde in mei 2020 een intentie tot collectief ontslag aan waarbij 35 jobs worden bedreigd. Dit bedrijf is echter begin november 2019 compleet in de as gelegd, waardoor we kunnen aannemen dat dit collectief ontslag niet gelinkt is met COVID-19.

In de periode januari-mei 2020 verloren in het *Vlaamse Gewest* 521 mensen hun job bij 12 collectieve ontslagen. In vergelijking dezelfde periode van 2019 telde Vlaanderen dus vier collectieve ontslagen minder en gingen 105 jobs minder verloren. In mei 2020 zijn in Vlaanderen wel nog 1.216 banen bedreigd door acht aangekondigde intenties voor collectief ontslag. Het merendeel van deze jobs (950) is bedreigd bij SN Airholding en Brussels Airlines.

¹² De statistiek van de collectieve ontslagen bevat twee onderdelen, met name deel 1: de intenties tot collectief ontslag en deel 2: de effectief uitgevoerde collectieve ontslagen. De intenties tot collectief ontslag werden gemeld aan de sociale interventieadviseur maar de sociale onderhandelingen moeten nog starten of zijn nog bezig. Bij de effectief uitgevoerde collectieve ontslagen is het collectief ontslag volledig beschreven en werden alle te doorlopen procedures voltooid. Het aantal collectieve ontslagen in de oorspronkelijke intentie kan dus nog afwijken van het uiteindelijke aantal collectieve ontslagen. Alle collectieve ontslagen komen slechts één keer voor in de statistiek: ofwel bij het eerste deel (de intenties) ofwel later bij deel twee (de effectieve collectieve ontslagen).

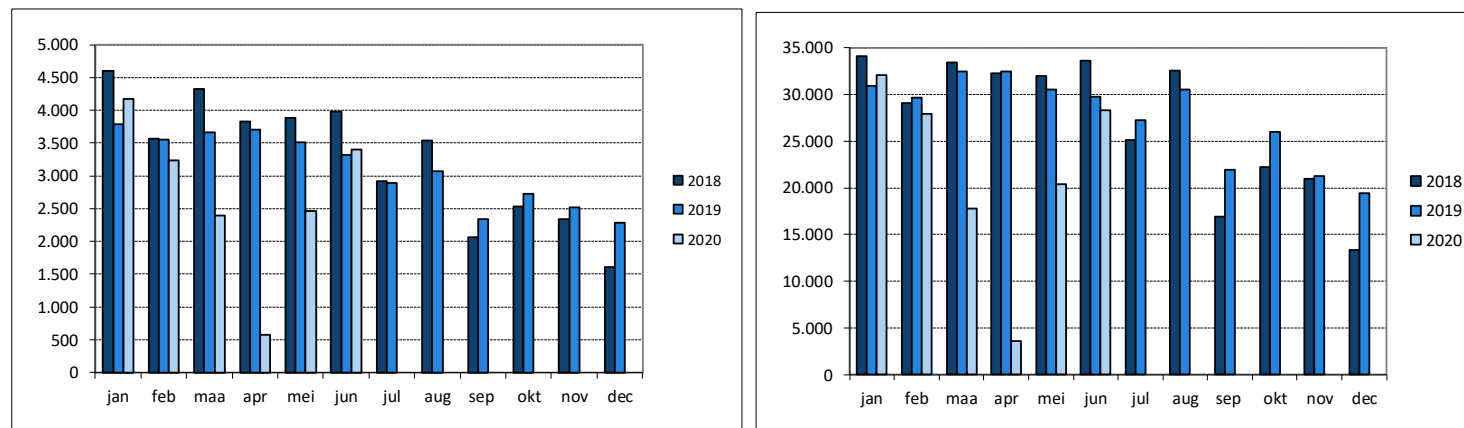
8. INSCHRIJVINGEN VAN PERSONENWAGENS

BRON: FEBIAC

Cijfers tot en met juni 2020.

Indicator: inschrijvingen van nieuwe personenwagens

Figuur 20: Evolutie van het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|-------------------------------------|--------------------------------------|
| Juni 2020 | Aantal: 3.397 +2,4% op jaarbasis | Aantal: 28.324 -4,7% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2020 | -38,9% op jaarbasis | -43,6% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | -11,1% op jaarbasis | -16,4% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | +16,0% op jaarbasis | +17,9% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | -2,4% op jaarbasis | +6,9% op jaarbasis |

Bron: FEBIAC, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

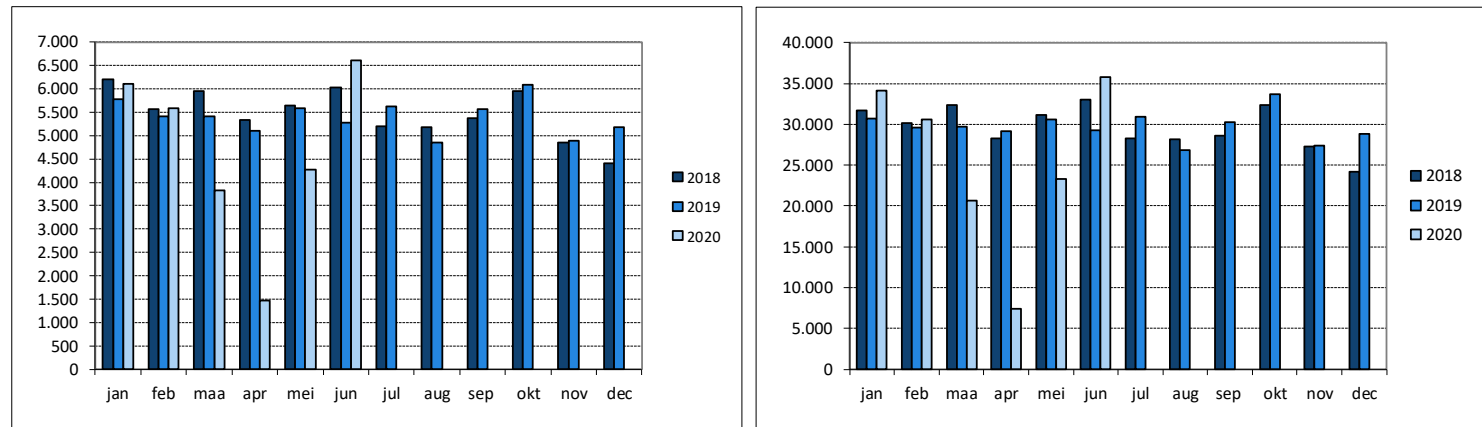
In *West-Vlaanderen* kende het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in april en mei 2020 zeer sterke afnames op jaarbasis (respectievelijk -84,5% en -29,9%). In juni was er een minieme toename (+2,4%). Globaal werden in het tweede kwartaal van 2020 op jaarbasis 38,9% minder nieuwe personenwagens ingeschreven.

In het *Vlaamse Gewest* daalde het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in april en mei 2020 (respectievelijk -88,9% en -33,2% op jaarbasis) nog iets sterker dan in *West-Vlaanderen*. In juni 2020 bleef de afname beperkt tot 4,7% op jaarbasis. Bijgevolg liep het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in het hele tweede kwartaal van 2020 in Vlaanderen sterker terug (-43,6% op jaarbasis) dan in *West-Vlaanderen*.

Het effect van de maatregelen die België invoerde om de verspreiding van COVID-19 in te dijken, is duidelijk zichtbaar in bovenstaande figuren. Autohandels waren vanaf midden maart 2020 verplicht gesloten en bestelde en beschikbare voertuigen mochten niet geleverd worden en konden bijgevolg ook niet worden ingeschreven.

Indicator: inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens

Figuur 21: Evolutie van het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|-------------------|--------------------------------------|---------------------------------------|
| Juni 2020 | Aantal: 6.600 +24,9% op jaarbasis | Aantal: 35.815 +22,5% op jaarbasis |
| Kwartaal 2 - 2020 | -22,7% op jaarbasis | -25,1% op jaarbasis |
| Kwartaal 1 - 2020 | -6,6% op jaarbasis | -5,2% op jaarbasis |
| Kwartaal 4 - 2019 | +6,3% op jaarbasis | +7,3% op jaarbasis |
| Kwartaal 3 - 2019 | +1,9% op jaarbasis | +3,6% op jaarbasis |

Bron: FEBIAC, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In *West-Vlaanderen* werden in april en mei 2020 op jaarbasis respectievelijk 71,3% en 23,4% minder tweedehandspersonenwagens ingeschreven. Ondanks een toename in juni met 24,9% op jaarbasis werden in het tweede kwartaal van 2020 nog altijd 22,7% minder tweedehandspersonenwagens ingeschreven.

In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardig beeld en lag het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in het tweede kwartaal van 2020 25,1% lager dan in het tweede kwartaal van 2019.

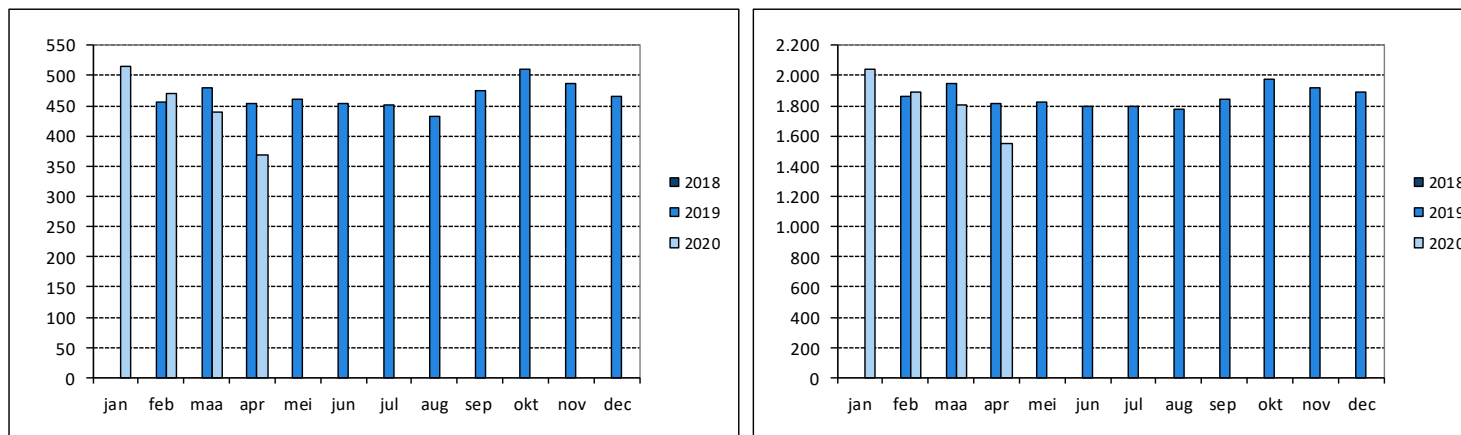
Ook het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens liep dus fors terug als gevolg van COVID-19, maar in zowel het eerste als het tweede kwartaal van 2020 waren de afnames op jaarbasis bij de tweedehandspersonenwagens kleiner dan bij de nieuwe personenwagens.

9. ELEKTRICITEITSVERBRUIK

BRON: FLUVIUS

Cijfers tot en met juni 2020¹³.**Indicator: niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik¹⁴**

Figuur 22: Evolutie van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik (in miljoen kWh) in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest



| | WEST-VLAANDEREN | VLAAMS GEWEST |
|---------------|------------------------------------|--------------------------------------|
| April 2020 | Aantal: 368 -19,1% op jaarbasis | Aantal: 1.551 -14,6% op jaarbasis |
| Maart 2020 | -8,0% op jaarbasis | -7,3% op jaarbasis |
| Februari 2020 | +3,3% op jaarbasis | +1,4% op jaarbasis |

Bron: FLUVIUS, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

In april 2020 daalde het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in *West-Vlaanderen* met 19,1% op jaarbasis. Deze afname was aanzienlijk groter dan in maart 2020 (-8% op jaarbasis).

¹³ Cijfers beschikbaar vanaf februari 2019.

¹⁴ Niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik met aansluitingsvermogen <56 kVA en ≥56 kVA en telegelezen Automatic Meter Reading (AMR)-toegangspunten. De AMR-meter wordt elke 15 minuten vanop afstand gelezen en toegepast bij aansluitingen tussen 56 en 100 kVA en bij aansluitingen boven de 100 kVA.

In het *Vlaamse Gewest* daalde het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in april 2020 op jaarbasis (-14,6%) iets minder sterk dan in West-Vlaanderen. Ook voor de afname in maart (-7,3%) was dat het geval. Net als in West-Vlaanderen lag het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in Vlaanderen in februari 2020 iets hoger dan in februari 2019.

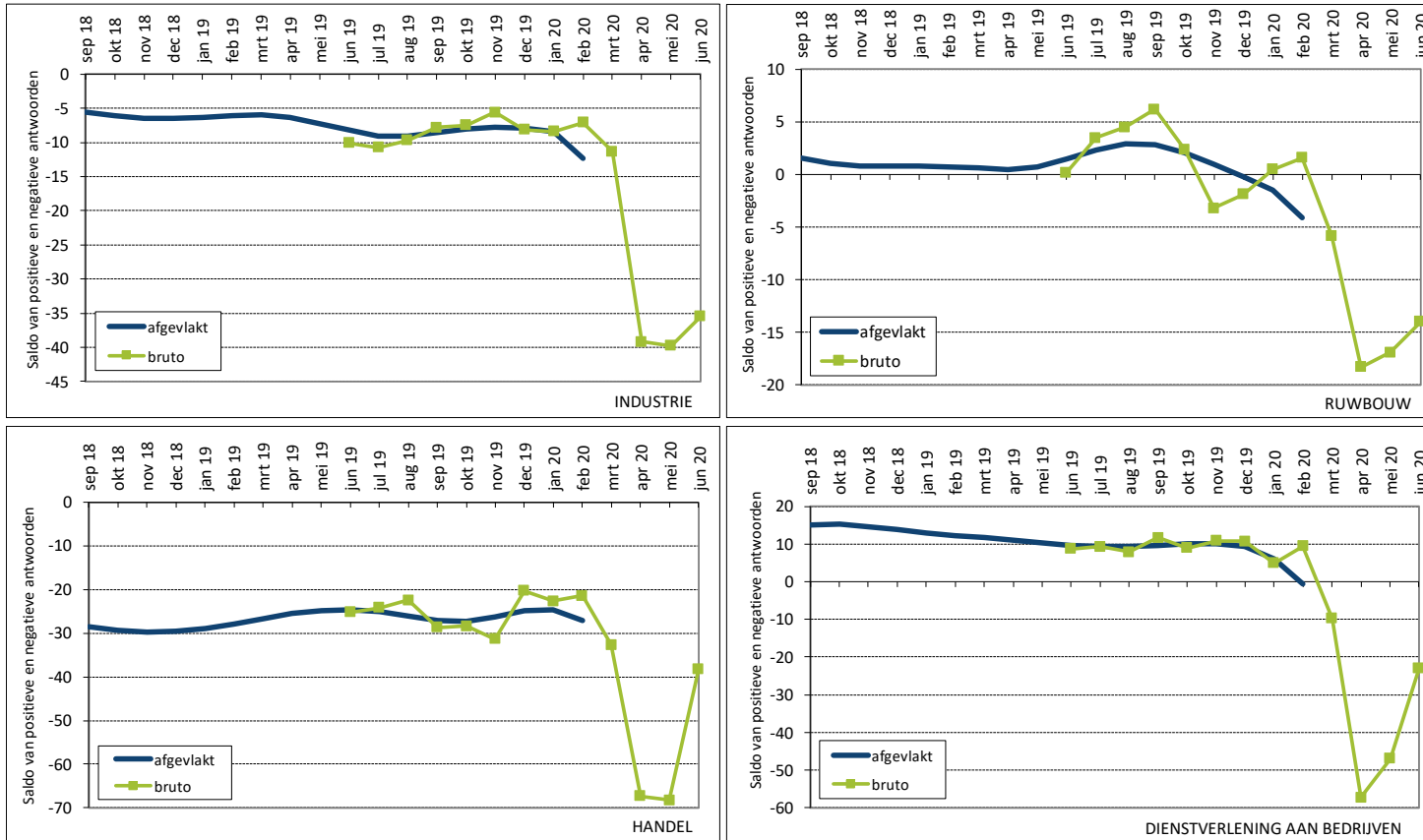
De invloed van de COVID-19-crisis is dus ook duidelijk zichtbaar in de evolutie van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik. Heel wat ondernemingen moesten immers verplicht de deuren sluiten.

10. CONJUNCTUURINDICATOR VAN DE NATIONALE BANK

BRON: NBB

Cijfers tot en met juni 2020¹⁵.

Figuur 23: Conjunctuurcurven voor West-Vlaanderen



Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

¹⁵ Aan de hand van een maandelijkse enquête bij bedrijfsleiders gaat de Nationale Bank na hoe het gesteld is met een aantal facetten van de activiteit, de vraag en de vooruitzichten. Er zijn drie antwoordmogelijkheden: stijgend (positief), gelijkblijvend of dalend (negatief). De indicator is het saldo van de positieve en de negatieve antwoorden op deze vragen.

Eén ding hebben alle conjunctuurcurven voor *West-Vlaanderen* gemeen: de brutowaarden voor maart en vooral april 2020 namen een flinke duik. Bij de curves voor de industrie en de handel daalde de brutowaarde in mei 2020 nog iets verder, maar in juni 2020 volgde ook voor deze sectoren een betere brutowaarde. De brutowaarden bij de handel en de dienstverlening aan bedrijven lijken zich sneller te herpakken dan bij de ruwbouw en de industrie. Zowel bij de synthetische conjunctuurcurve als alle deelcurven is de afgevlakte curve duidelijk neerwaarts gericht. De onzekerheid omtrent de wereldwijde verspreiding van COVID-19 en de maatregelen die in België midden maart 2020 werden ingevoerd om het virus in te dijken, hebben een duidelijk negatieve invloed op het producentenvertrouwen. De geleidelijke versoepeling van deze maatregelen zorgde voor een lichte verbetering van het producentenvertrouwen.

11. OVERZICHTSTABEL VOOR WEST-VLAANDEREN EN HET VLAAMSE GEWEST

Tabel 1: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren en de conjunctuur in West-Vlaanderen en het Vlaamse Gewest (1)

| Indicator | Eenheid | Datum | West-Vlaanderen | | Vlaams Gewest | |
|--|----------|-------------|-----------------|------------------------|---------------|------------------------|
| | | | Waarde | Wijziging op jaarbasis | Waarde | Wijziging op jaarbasis |
| Arbeidsmarkt | | | | | | |
| ▪ niet-werkende werkzoekenden totaal | aantal | jun 2020 | 28.377 | +15,9% | 195.680 | +11,8% |
| ▪ niet-werkende werkzoekenden mannen | aantal | jun 2020 | 16.143 | +18,5% | 107.538 | +13,7% |
| | aandeel | | 56,9% | +1,2%punt | 55,0% | +0,9%punt |
| ▪ niet-werkende werkzoekenden vrouwen | aantal | jun 2020 | 12.234 | +12,7% | 88.142 | +9,5% |
| | aandeel | | 43,1% | -1,2%punt | 45,0% | -0,9%punt |
| ▪ niet-werkende werkzoekenden <25 jaar | aantal | jun 2020 | 5.669 | +16,8% | 34.677 | +13,9% |
| | aandeel | | 20,0% | 0,1%punt | 17,7% | +0,3%punt |
| ▪ niet-werkende werkzoekenden >50 jaar | aantal | jun 2020 | 8.343 | +7,1% | 58.829 | +4,8% |
| | aandeel | | 29,4% | -2,4%punt | 30,1% | -2,0%punt |
| ▪ niet-werkende niet-werkzoekenden | aantal | mei 2020 | 378 | -61,6% | 2.134 | -60,7% |
| ▪ ontvangen vacatures (2) | aantal | jun 2020 | 3.991 | +6,4% | 21.355 | -0,3% |
| ▪ openstaande vacatures einde maand (2) | aantal | jun 2020 | 6.827 | -23,6% | 35.046 | -29,1% |
| ▪ tijdelijke werkloosheid | aantal | mei 2020 | 109.668 | - | 494.206 | - |
| Consumenten | | | | | | |
| ▪ vergunde woningen (nieuwbouw) | aantal | maa 2020 | 1.405 | +24,1% | 4.885 | +28,3% |
| ▪ vergunde woningen (renovatie) | aantal | maa 2020 | 444 | +34,1% | 1.988 | +29,3% |
| ▪ omzet kleinhandel | mio euro | kw 1 - 2020 | 1.667 | -4,0% | 13.785 | +1,1% |
| ▪ inschrijvingen nieuwe personenwagens | aantal | jun 2020 | 3.397 | +2,4% | 28.324 | -4,7% |
| ▪ inschrijvingen tweedehandspersonenwagens | aantal | jun 2020 | 6.600 | +24,9% | 35.815 | +22,5% |

| Indicator | Eenheid | Datum | West-Vlaanderen | | Vlaams Gewest | |
|---|-------------|-------------|-----------------|------------------------|---------------|------------------------|
| | | | Waarde | Wijziging op jaarbasis | Waarde | Wijziging op jaarbasis |
| Producenten | | | | | | |
| ▪ omzet | mio euro | kw 1 - 2020 | 24.836 | +1,0% | 153.972 | -2,3% |
| ▪ investeringen | mio euro | kw 1 - 2020 | 996 | -10,7% | 5.517 | -0,9% |
| ▪ starters | aantal | apr 2020 | 875 | -36,2% | 4.838 | -33,4% |
| ▪ faillissementen | aantal | mei 2020 | 31 | -52,3% | 175 | -58,2% |
| ▪ verloren jobs door faillissementen | aantal | mei 2020 | 51 | -48,5% | 265 | -61,3% |
| ▪ niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik | mio kWh | apr 2020 | 368 | -19,1% | 1.551 | -14,6% |
| ▪ conjunctuurindicator | brutowaarde | jun 2020 | -30,6 | -24,1 punten | - | - |

(1) Indicatoren die ongunstig evolueerden zijn gemarkeerd.

(2) Normaal Economisch Circuit zonder uitzendopdrachten (NECzU)

Bron: VDAB, RVA, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, NBB, Graydon, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

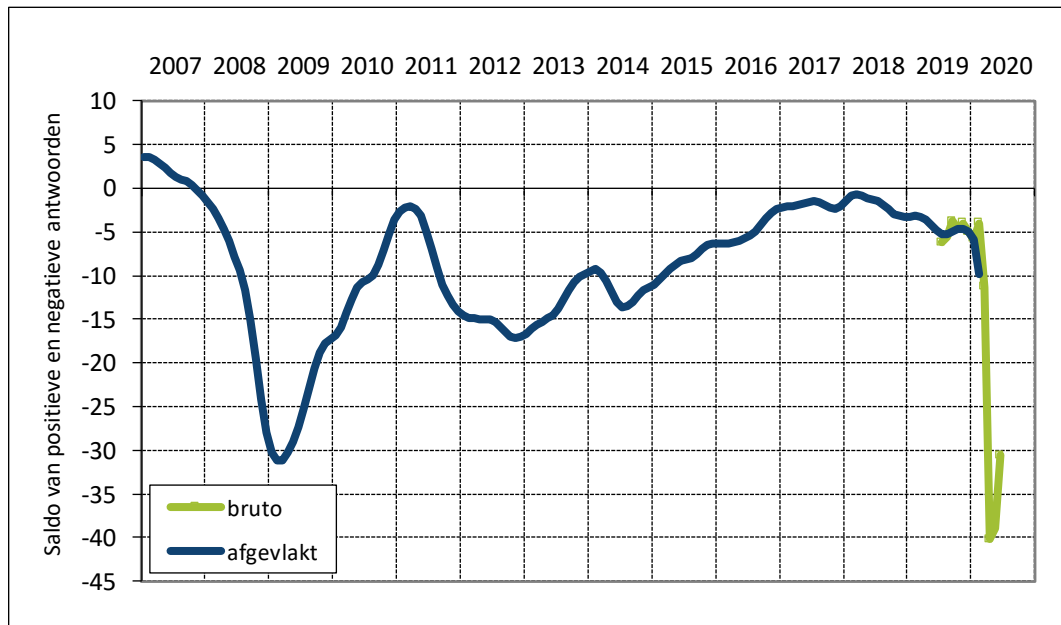
12. BESLUIT

Het COVID-19-virus heeft de voorbije maanden niet alleen tot een gezondheidscrisis, maar ook tot een economische crisis geleid.

In *West-Vlaanderen* zien we hoe alle arbeidsmarktindicatoren – met uitzondering van de niet-werkende werkzoekende 50-plussers – in het tweede kwartaal van 2020 negatief evolueerden. Bij het consumentenvertrouwen zijn er enkel voor de inschrijvingen van nieuwe en tweedehandspersonenwagens al cijfers voor het tweede kwartaal van 2020, en die toonden een ongunstige evolutie. De omzet in de kleinhandel kende in het eerste kwartaal van 2020 een negatieve evolutie; bij de vergunde nieuwbouw- en renovatiewoningen was er vooralsnog een gunstige evolutie. Bij de indicatoren die het producentenvertrouwen weerspiegelen lijken de cijfers omtrent stopzettingen en faillissementen gunstig te evolueren in april en mei 2020 maar de bevrozing van de faillissementsprocedure tussen 24 april en 17 juni 2020 vertekent deze cijfers. Als gevolg van een sterke daling van het aantal starters kende was ook de nettogroei van ondernemingen kleiner dan in april en mei 2019. De investeringen lagen in het eerste kwartaal van 2020 lager dan in hetzelfde kwartaal van 2019; bij de omzet was dit vooralsnog niet het geval. In het *Vlaamse Gewest* zien we een sterk gelijkaardig beeld.

Door de coronacrisis kende de brutowaarde van de synthetische conjunctuurcurve in maart en vooral april 2020 een sterke daling (figuur 24). In mei en juni 2020 volgde een lichte verbetering van de brutowaarden. De afgevlakte curve is vanaf december 2019 duidelijk neerwaarts gericht.

Figuur 24: Synthetische conjunctuurcurve voor West-Vlaanderen



Bron: NBB, Verwerking: POM West-Vlaanderen.

Hieronder vatten we nog even samen welke indicatoren gunstig (+) of ongunstig (-) evolueerden.

Arbeidsmarktindicatoren

| Indicator | West-Vlaanderen | | | | Vlaams Gewest | | | |
|--------------------------------------|-----------------|-------------|-------------|-------------|---------------|-------------|-------------|-------------|
| | Kw 3 - 2019 | Kw 4 - 2019 | Kw 1 - 2020 | Kw 2 - 2020 | Kw 3 - 2019 | Kw 4 - 2019 | Kw 1 - 2020 | Kw 2 - 2020 |
| Niet-werkende werkzoekenden totaal | + | + | - | - | + | + | + | - |
| Niet-werkende werkzoekenden mannen | + | - | - | - | + | + | + | - |
| Niet-werkende werkzoekenden vrouwen | + | + | + | - | + | + | + | - |
| Niet-werkende werkzoekenden <25 jaar | + | - | - | - | + | + | + | - |
| Niet-werkende werkzoekenden >50 jaar | + | + | + | - | + | + | + | - |
| Niet-werkende niet-werkzoekenden | + | + | + | + | + | + | + | + |
| Ontvangen vacatures | + | + | - | - | + | - | - | - |
| Openstaande vacatures | + | + | + | - | + | - | - | - |
| Tijdelijke werkloosheid | - | - | + | - | - | - | + | - |

(1) Onvolledige kwartalen zijn gemarkeerd.

West-Vlaanderen

Na een beperkte toename in maart kende West-Vlaanderen in april en mei en in iets mindere mate juni 2020 sterke toenames op jaarbasis van het aantal werklozen¹⁶, en dit zowel bij mannen als vrouwen. In het tweede kwartaal van 2020 telde West-Vlaanderen 19,3% meer werklozen dan in het tweede kwartaal van 2019; bij de mannen was de toename op jaarbasis (+21,7%) groter dan bij de vrouwen (+16,1%). Deze toenames zijn het gevolg van de uitbraak van COVID-19 en de maatregelen die volgden om het virus in te dijken. Zo werden onder andere veel contracten van uitzendkrachten stopgezet. Het aantal jeugdwerklozen steeg in het tweede kwartaal van 2020 op jaarbasis sterker (+23%) dan het totale aantal werklozen. Voor het eerst sinds augustus 2015 telde West-Vlaanderen in april 2020 op jaarbasis meer werkzoekenden van 50 jaar en ouder. Ook in mei en juni 2020 waren er toenames op jaarbasis, waardoor het aantal werkloze 50-plussers in het tweede kwartaal van 2020 8% hoger lag dan in het tweede kwartaal van 2019. In het eerste kwartaal van 2020 daalde het aantal uitgeschreven oudere werklozen in West-Vlaanderen met 55,5% op jaarbasis. Met afnames op jaarbasis van respectievelijk 59,7% en 61,6% zette deze trend zich ook in april en mei 2020 voort. Het steeds strenger worden van de voorwaarden voor oudere werklozen

¹⁶ De term werklozen in deze synthese duidt op de groep van de niet-werkende werkzoekenden. De tijdelijke werklozen zijn niet vervat in deze cijfers.

om zicht te laten uitschrijven als werkzoekende, zonder hierbij het recht op een uitkering te verliezen, speelt hierbij een rol¹⁷. In mei 2020 telde West-Vlaanderen 109.668 tijdelijk werklozen als gevolg van COVID-19¹⁸.

In april en mei 2020 ontving de VDAB in West-Vlaanderen respectievelijk 56,3% en 35% minder vacatures¹⁹ (incl. COVID-19 vacatures) dan in de overeenkomstige maanden van 2019. In juni was er opnieuw een toename van 6,4%, maar globaal kende het aantal ontvangen vacatures in het tweede kwartaal van 2020 een forse daling met 30,4% op jaarbasis. In West-Vlaanderen stonden in het tweede kwartaal van 2020 21,2% minder vacatures open dan in het tweede kwartaal van 2019. Met 3,5 niet-werkenden werkzoekenden per openstaande vacature is de arbeidsmarktkrapte in de eerste zes maanden van 2020 groter dan in 2019 (3,0).

Vlaams Gewest

Ook in het Vlaamse Gewest was er in het tweede kwartaal van 2020 op jaarbasis een aanzienlijke toename van het aantal werklozen (+12,5%), en dit zowel bij mannen (+14,2%) als vrouwen (+10,5%). De toenames in Vlaanderen waren evenwel kleiner dan in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest was er vanaf maart 2020 een toename op jaarbasis van het aantal werklozen jonger dan 25 jaar. In het tweede kwartaal van 2020 lag hun aantal 15,2% hoger dan in het tweede kwartaal van 2019. In Vlaanderen was er voor het eerst sinds januari 2016 in maart 2020 een minieme toename op jaarbasis van het aantal werkloze 50-plussers. Ook in april, mei en juni 2020 waren er toenames op jaarbasis, waardoor het aantal werkzoekenden van 50 jaar en ouder in het tweede kwartaal van 2020 5% hoger lag in het tweede kwartaal van 2020. Net als in West-Vlaanderen zette de sterke afname van het aantal uitgeschreven oudere werklozen zich ook in Vlaanderen voort met afnames op jaarbasis van 55,2% in het eerste kwartaal en respectievelijk 58,9% en 60,7% in april en mei 2020. In mei 2020 telde het Vlaamse Gewest 494.206 tijdelijk werklozen als gevolg van COVID-19.

Net als in West-Vlaanderen kende het aantal ontvangen vacatures in het Vlaamse Gewest in april en mei 2020 sterke afnames (respectievelijk -48,9% en -40,8% op jaarbasis), gevolgd door een zeer minieme afname met 0,3% in juni 2020. In het tweede kwartaal van 2020 daalde het aantal ontvangen vacatures met 31,4% op jaarbasis. Het aantal openstaande vacatures daalde in Vlaanderen in het tweede kwartaal van 2020 met 30,2% op jaarbasis. In de eerste zes maanden van 2020 telde Vlaanderen 4,7

¹⁷ Vanaf 1 januari 2015 zijn oudere werklozen vanaf de leeftijd van 60 jaar onderworpen aan de verplichting van aangepaste beschikbaarheid. Dit betekent dat ze niet meer actief naar werk moeten zoeken, niet meer onderworpen worden aan de procedure voor de activering van het zoekgedrag naar werk en niet meer in het bezit moeten zijn van een controlekaart. Deze arbeidsgeschikte werklozen zijn wel nog verplicht om ingeschreven te blijven als werkzoekende, beschikbaar te zijn voor de arbeidsmarkt, in België te verblijven, mee te werken aan aangepaste begeleiding die wordt voorgesteld door de VDAB en zich bij de VDAB aan te melden wanneer die hiertoe oproept, geen aangeboden betrekking te weigeren en geen betrekking te verlaten zonder geldige reden. Oudere werklozen van 60 jaar en ouder en met een beroepsverleden van 40 jaar kunnen van deze verplichting van aangepaste beschikbaarheid worden vrijgesteld. Vanaf 2016 werden beide voorwaarden telkens met één jaar opgetrokken. In 2019 moet een oudere werkloze 64 jaar of ouder zijn en een beroepsverleden hebben van 44 jaar; in 2020 zal dat 65 jaar zijn met een beroepsverleden van 44 jaar.

¹⁸ Door de uitzonderlijke omstandigheden ingevolge de coronacrisis en de enorme omvang van het aantal aanvragen tot tijdelijke werkloosheid, besliste de Minister van Werk om de aanvraagprocedures sterk te vereenvoudigen om zo een snelle betaling van de getroffen werknemers te kunnen verzekeren (bron: <https://www.rva.be/nl/nieuws/tijdelijke-werkloosheid-ten-gevolge-van-het-uitbreken-van-het-coronavirus-covid-19-vereenvoudiging-van-de-procedure>). De RVA besliste om de update van de gewone betaalstatistieken van de tijdelijk werklozen tijdelijk op te schorten en in plaats daarvan voorlopig enkel tabellen ter beschikking te stellen over de tijdelijke werkloosheid ingevolge COVID-19. De tellingsmethode van deze statistiek af van de gewone betaalstatistiek. Zo hebben de gegevens betrekking op de referentemaand (niet de indieningsmaand) en worden ze uitgedrukt in aantal werknemers (niet fysieke eenheden). In een latere fase, zal de RVA de gebruikelijke statistieken inzake tijdelijke werkloosheid opnieuw publiceren.

¹⁹ In haar vacaturebericht van juni geeft de VDAB aan dat er als gevolg van de maatregelen tegen de verspreiding van het COVID-19-virus vanaf 13 maart 2020 duidelijk minder vacatures zijn gemeld. Ook in april was dit nog het geval, maar in mei en vooral juni ontving de VDAB opnieuw meer vacatures. (bron: VDAB, vacaturebericht juni 2020 via <https://www.vdab.be/trends>).

niet-werkende werkzoekenden per openstaande vacature. De arbeidsmarktkrapte is hiermee hoger dan in 2019 (3,8) en ligt nog steeds een eind boven het West-Vlaamse cijfer.

Producentenvertrouwen

| Indicator | West-Vlaanderen | | | | Vlaams Gewest | | | |
|---|-----------------|-------------|-------------|-------------|---------------|-------------|-------------|-------------|
| | Kw 3 - 2019 | Kw 4 - 2019 | Kw 1 - 2020 | Kw 2 - 2020 | Kw 3 - 2019 | Kw 4 - 2019 | Kw 1 - 2020 | Kw 2 - 2020 |
| Starters | + | + | + | - | + | + | + | - |
| Stopzettingen en schrappingen | - | - | - | + | - | - | - | + |
| Nettogroei | - | - | + | - | + | - | + | - |
| Faillissementen | - | + | - | + | - | - | + | + |
| Verloren jobs door faillissementen | - | + | + | + | - | - | + | + |
| Omzet | + | + | + | | - | + | - | |
| Investerings | + | + | - | | + | - | - | |
| Niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik | | | - | - | | | - | - |

(1) Onvolledige kwartalen zijn gemarkeerd.

West-Vlaanderen

In het eerste kwartaal van 2020 telde West-Vlaanderen 6,5% meer starters dan in het eerste kwartaal van 2019. In april 2020 was er echter een aanzienlijke afname met 36,2% op jaarbasis. Ook hier speelt de COVID-19 crisis dus overduidelijk een rol. In het eerste kwartaal van 2020 telde West-Vlaanderen op jaarbasis 0,4% meer stopzettingen; in april 2020 was er een afname met 14% op jaarbasis. In de eerste drie maanden van 2020 lag de nettogroei van ondernemingen in West-Vlaanderen nog 26,1% hoger dan in het eerste kwartaal van 2019. In april 2020 was er nog altijd een nettogroei van ondernemingen, maar als gevolg van de sterke afname van het aantal starters, was deze een stuk kleiner dan in april 2019 (-59%).

Ondanks een afname in maart gingen in het eerste kwartaal van 2020 in West-Vlaanderen 7,2% meer ondernemingen failliet dan in het eerste kwartaal van 2019. In april en mei 2020 waren er aanzienlijke afnames met respectievelijk 43,5% en 52,3%. In het eerste kwartaal van 2020 gingen in West-Vlaanderen op jaarbasis 83,3% minder jobs verloren ten gevolge van een faillissement. Deze evolutie wordt sterk beïnvloed door de faillissementen van Belle's en 't Land in maart 2019 waarbij heel wat jobs verloren gingen. Toch waren er ook in april en mei 2020 aanzienlijke afnames met respectievelijk 50% en 48,5% op jaarbasis. Er zijn echter een aantal elementen die een grote impact hebben op deze cijfers. Zo moet er rekening mee gehouden worden dat er een zekere vertraging is tussen de stopzetting van de economische activiteit en de faillietverklaring door de handelsrechtbank. Als gevolg daarvan is een economische impact ook met vertraging zichtbaar in de cijfers. Bovendien werkten veel ondernemingsrechtbanken en griffies door de COVID-19 crisis met een verminderde capaciteit en beperkten ze hun activiteiten. Daarnaast werd op 24 april 2020 een KB gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad dat resulteerde in de bevroering van de faillissementsprocedure voor de rechtbanken. Het doel van dit besluit was om bedrijven die

vóór 18 maart 2020 in goede gezondheid verkeerden, te beschermen tegen de gevolgen van de COVID-19 crisis. Dit moratorium op faillissementen was in voege tot en met 17 juni 2020.

In het eerste kwartaal van 2020 realiseerden de ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen 1% meer omzet dan in 2019. De toename op jaarbasis was hiermee duidelijk kleiner dan de toenames op jaarbasis in de voorgaande kwartalen. De gevolgen van de COVID-19 crisis worden dus ook in deze statistiek zichtbaar en wellicht zal dat ook in de volgende kwartaalcijfers het gevolg zijn. Heel wat ondernemingen moesten immers verplicht de deuren sluiten, of zagen de vragen aanzienlijk dalen, waardoor ze omzetverlies leden. De ondernemingen met zetel in West-Vlaanderen investeerden in het eerste kwartaal van 2020 10,7% minder dan in het eerste kwartaal van 2019. Ook hier laten de gevolgen van de COVID-19 crisis zich dus duidelijk voelen. In de voorgaande kwartalen waren er nog toenames op jaarbasis. Als gevolg van de aanhoudende onzekerheid en de dalende winstmarges, verwacht de NBB dat de investeringen van ondernemingen zich slechts zeer traag zullen herstellen. Uit een enquête bleek dat bijna twee derde van de bevraagde ondernemingen aangeeft investeringen uit te stellen. De meerderheid gaf aan hiervoor nog geen nieuwe datum voorop te hebben gesteld.

In april 2020 daalde het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in West-Vlaanderen met 19,1% op jaarbasis. Deze afname was aanzienlijk groter dan in maart 2020 (-8% op jaarbasis). De invloed van de COVID-19-crisis is dus ook duidelijk zichtbaar in de evolutie van het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik. Heel wat ondernemingen moesten immers verplicht de deuren sluiten.

Vlaams Gewest

In het Vlaamse Gewest steeg in het eerste kwartaal van 2020 het aantal starters op jaarbasis (+3,8%) iets minder sterker dan in West-Vlaanderen. In april 2020 was er een aanzienlijke afname van het aantal starters in vergelijking met april 2019 (-33,4%). In het eerste kwartaal van 2020 was de toename van het aantal stopzettingen op jaarbasis in Vlaanderen (+4,7%) groter dan in West-Vlaanderen. In april 2020 was de afname op jaarbasis in Vlaanderen (-20,2%) dan weer groter dan in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest was de nettogroei in eerste kwartaal van 2020 iets groter dan in het overeenkomstige kwartaal van 2019 (+1,9%). Net als in West-Vlaanderen was er in Vlaanderen in april 2020 nog een nettogroei van ondernemingen, maar als gevolg van de sterke afname van het aantal starters was deze nettogroei fors kleiner (-50%) dan in april 2019.

In tegenstelling tot in West-Vlaanderen telde het Vlaamse Gewest in het eerste kwartaal van 2020 2,8% minder faillissementen dan in het eerste kwartaal van 2019. Net als in West-Vlaanderen zag ook Vlaanderen het aantal faillissementen in april en mei 2020 sterk dalen (respectievelijk -61,3% en -58,2% op jaarbasis). In het Vlaamse Gewest gingen het eerste kwartaal van 2020 13,1% minder jobs verloren ingevolge een faillissement dan in het eerste kwartaal van 2019. Net als in West-Vlaanderen was er ook in Vlaanderen in april en mei 2020 een sterke afname van het aantal verloren jobs ten gevolge van faillissementen (respectievelijk -36,2% en -61,3% op jaarbasis) (cfr. supra).

In het Vlaamse Gewest realiseerden de grote ondernemingen in het eerste kwartaal van 2020 2,3% minder omzet dan in het eerste kwartaal van 2019. In de twee voorgaande kwartalen bleef de omzet van Vlaamse ondernemingen nagenoeg status quo. Met een afname van 0,9% was de afname op jaarbasis van de investeringen bij ondernemingen met zetel in Vlaanderen in het eerste kwartaal van 2020 duidelijk kleiner dan in West-Vlaanderen. In het laatste kwartaal van 2019 – vóór de uitbraak van de COVID-19 crisis – was er een nog grotere afname met 6,3%, maar in de kwartalen daarvoor waren er toenames op jaarbasis.

In het Vlaamse Gewest daalde het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in april 2020 op jaarbasis (-14,6%) iets minder sterk dan in West-Vlaanderen. Ook voor de afname in maart (-7,3%) was dat het geval. Net als in West-Vlaanderen lag het niet-huishoudelijk elektriciteitsverbruik in Vlaanderen in februari 2020 iets hoger dan in februari 2019.

Consumentenvertrouwen

| Indicator | West-Vlaanderen | | | | Vlaams Gewest | | | |
|--|-----------------|-------------|-------------|-------------|---------------|-------------|-------------|-------------|
| | Kw 3 - 2019 | Kw 4 - 2019 | Kw 1 - 2020 | Kw 2 - 2020 | Kw 3 - 2019 | Kw 4 - 2019 | Kw 1 - 2020 | Kw 2 - 2020 |
| Vergunde woningen (nieuwbouw) | + | + | + | | + | + | + | |
| Vergunde woningen (renovatie) | + | - | + | | + | - | + | |
| Inschrijvingen nieuwe personenwagens | - | + | - | - | + | + | - | - |
| Inschrijvingen tweedehandspersonenwagens | + | + | - | - | + | + | - | - |
| Omzet kleinhandel | + | + | - | | + | + | + | |

(1) Onvolledige kwartalen zijn gemarkeerd.

West-Vlaanderen

In het eerste kwartaal van 2020 werden in West-Vlaanderen 29,1% meer nieuwbouwwoningen vergund dan in het eerste kwartaal van 2019. In de eerste drie maanden van 2020 lag het aantal vergunde renovatiewoningen 21% hoger dan in de overeenkomstige maanden van 2019. Of COVID-19 ook een invloed zal hebben op het aantal aanvragen voor vergunningen en bijgevolg de activiteit in de bouw, is op dit moment moeilijk in te schatten. Wat wel al blijkt uit een enquête van de Confederatie Bouw is dat 39% van de bouwbedrijven het aantal opdrachten zeer zwaar zag dalen en dat er bij 33% een zware terugval was sinds midden maart, en dat terwijl de orderboeken tot vlak voor het uitbreken van de crisis voor zes maanden gevuld waren²⁰.

In West-Vlaanderen kende het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in april en mei 2020 zeer sterke afnames op jaarbasis (respectievelijk -84,5% en -29,9%). In juni 2020 was er een minieme toename (+2,4%). Globaal werden in het tweede kwartaal van 2020 op jaarbasis 38,9% minder nieuwe personenwagens ingeschreven. Het effect van de maatregelen die België invoerde om de verspreiding van COVID-19 in te dijken, is duidelijk zichtbaar in deze statistieken. Autohandels waren vanaf midden maart 2020 verplicht gesloten en bestelde en beschikbare voertuigen mochten niet geleverd worden en konden bijgevolg ook niet worden ingeschreven. In West-Vlaanderen werden in april en mei 2020 op jaarbasis respectievelijk 71,3% en 23,4% minder tweedehandspersonenwagens ingeschreven. Ondanks een toename in juni met 24,9% op jaarbasis werden in het tweede kwartaal van 2020 nog altijd 22,7% minder tweedehandspersonenwagens ingeschreven.

²⁰ Bron: https://cms.confederatiebouw.be/Pers_persbericht_van_9_april_2020.

De gevolgen van de COVID-19 crisis voor de kleinhandel vertalen zich in *West-Vlaanderen* in een omzetzak van 4% op jaarbasis in het eerste kwartaal van 2020. In de voorgaande kwartalen waren er nog toenames van ruim 7% op jaarbasis.

Vlaams Gewest

In het Vlaamse Gewest was de toename op jaarbasis van het vergunde nieuwbouwwoningen in het eerste kwartaal van 2020 (+15,4%) een stuk kleiner dan in West-Vlaanderen. Het aantal vergunde te renoveren woningen kende in Vlaanderen in het eerste kwartaal van 2020 een vergelijkbare toename met 20,7% op jaarbasis.

Het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens daalde in Vlaanderen in april en mei 2020 (respectievelijk -88,9% en -33,2% op jaarbasis) nog iets sterker dan in West-Vlaanderen. In juni 2020 bleef de afname beperkt tot 4,7% op jaarbasis. Bijgevolg liep het aantal inschrijvingen van nieuwe personenwagens in het hele tweede kwartaal van 2020 in Vlaanderen sterker terug (-43,6% op jaarbasis) dan in West-Vlaanderen. In het Vlaamse Gewest lag het aantal inschrijvingen van tweedehandspersonenwagens in het tweede kwartaal van 2020 25,1% lager dan in het tweede kwartaal van 2019.

In tegenstelling tot in West-Vlaanderen bleef de invloed van de COVID-crisis op de kleinhandel in het Vlaamse Gewest vooralsnog eerder beperkt. In het eerste kwartaal van 2020 kende de omzet in de kleinhandel nog een lichte toename op jaarbasis met 1,1%, wat evenwel minder is dan in de voorgaande kwartalen.

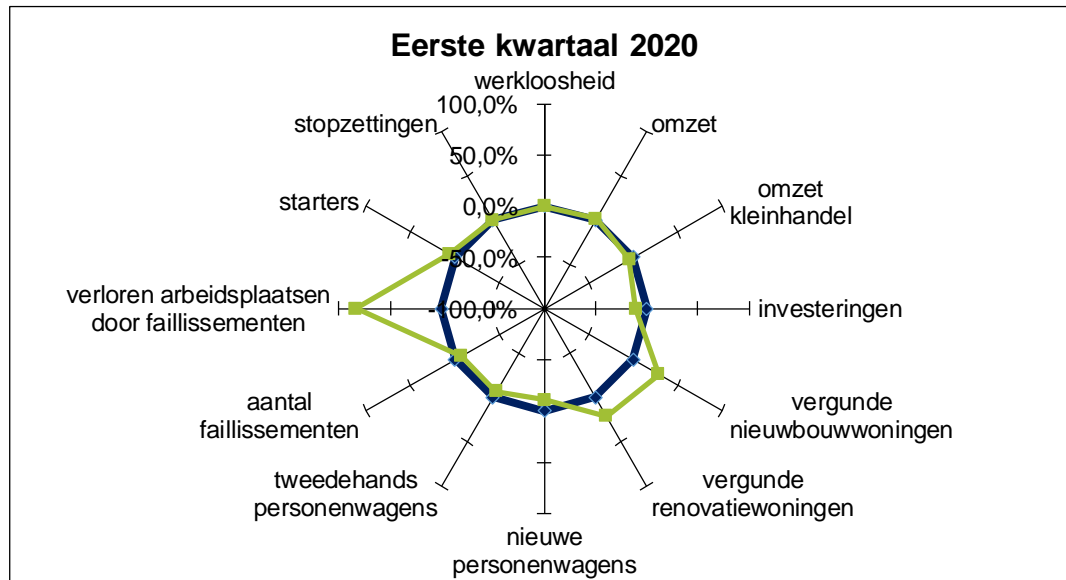
Diamant van West-Vlaanderen

De diamant van West-Vlaanderen²¹ (zie figuur 25) toont de evolutie van de verschillende indicatoren in het eerste kwartaal van 2020 ten opzichte van het eerste kwartaal van 2019.

Van de 12 sociaaleconomische indicatoren in de diamant evolueerden er in het eerste kwartaal van 2020 vijf gunstig: omzet, vergunde nieuwbouw- en renovatiewoningen, verloren arbeidsplaatsen door faillissementen en starters. De indicatoren werkloosheid, omzet kleinhandel, investeringen, inschrijvingen van nieuwe en tweedehandspersonenwagens, faillissementen en stopzettingen evolueerden ongunstig.

²¹ De "diamant van West-Vlaanderen" bestaat uit een assenstelsel waarop met een stip de waarden van verschillende indicatoren zijn weergegeven. De stippen zijn verbonden met een lijn. Zij vormen de "diamant". Op de verticale as staat de schaalindeling ingetekend, die in feite de procentuele "verbetering" of "verslechtering" van de indicatoren weergeeft. Bij een stationaire toestand (0% groei) wordt een figuur verkregen zoals aangeduid door de centrale veelhoek. Bij een verbetering van de indicator liggen de waarden buiten de centrale veelhoek. Bij een verslechtering vallen de stippen binnen de centrale veelhoek. Als alle waarden in gunstige zin evolueren, dan is de diamant groter dan de centrale veelhoek.

Figuur 25: Evolutie van de sociaaleconomische indicatoren in West-Vlaanderen in het eerste kwartaal van 2020 ten opzichte van het eerste kwartaal van 2019



Bron: VDAB, RVA, FOD Economie (Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie), FEBIAC, Verwerking: POM West-Vlaanderen.



POM West-Vlaanderen
Koning Leopold III-laan 66
8200 Sint-Andries/Brugge
T 050 140 150

POWERED BY
POM 